

მუშათა და გლეხთა მთავრობის კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სახალხო კომისიართა საბჭოს და ეკონომიკური საბჭოს
საქმეთა მმართველობის გამოცემა

1932 წ. დეკემბრის 31.

№ 24

ნაწილი პირველი

შ ი ნ ა ა რ ს ი

სახელმწიფო წყობილება და მმართველობა

233. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის შესახებ.

234. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის დგაულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის შესახებ.

235. ქალაქ სენაკში საქალაქო საბჭოს დაარსების შესახებ.

236. ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულების მე-4 მუხლისა, მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილისა, მე-14, 15, 16, 18, 19 და 21 მუხლებისა და 23 მუხლის შენიშვნისა და მე-III კარის სათაურის შეცვლის შესახებ.

237. საეკონომიკური დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულების მე-19, 20 და 23 მუხლების შეცვლისა და 24 მუხლის გაუქმების შესახებ.

238. სასოფლო საბჭოების მიერ საეკონომიკური დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულების 23 მუხ. მე-3 ნაწილისა, 24, 25, 27, 28 და 30 მუხლებისა და 32 მუხლის შენიშვნისა და მე-IV კარის სათაურის შეცვლის შესახებ.

239. ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულების მე-4 მუხლისა და სხვა მუხლების შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შეცვლის შესახებ.

სამოქალაქო სამართალი

240. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 101 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

მიწა, ტყე, წყალი, ხოფლის მეურნეობა

241. გეოდეზიურ დაკვირვებათა წარმოებისათვის სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობებზე სოფლად მალლა ამართული ნაწილების მოწყობის შესახებ.

242. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შესახებ.

ვაჭრობა, მომარაგება

243. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტის მოწყობის შესახებ.

244. „ხორცის დამზადების თაობაზე“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საქვეშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1932 წ. სექტემბრის 23-ის დადგენილების საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე განხორციელების შესახებ.

245. ბაზრებში ღვინის ცალობით ვაჭრობის მოწყვრეგების შესახებ.

ტ რ ა ნ ს კ ო რ ტ ი

სოციალურ-კულტურული წყობილება

246. ადგილობრივ ტრანსპორტზე მომხდარი ავარიებისა და შემთხვევების აღწესების მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანოებში ცენტრალიზაციის შესახებ.

251. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველო დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს შესახებ.

კომუნალური და საბინაო მეურნეობა

252. საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან არსებული დედაობისა და ჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო საკვლეო ინსტიტუტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

247. სარეწაო კოოპერატიული არტელებისა და ამხანაგოებისა და აგრეთვე შინამრეწველებისა და ხელოსნებისათვის სადგომების დაჭირებების შეღავათების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან არსებული დედაობისა და ჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლეო ინსტიტუტის შესახებ.

ფ ი ნ ა ნ ხ ე ბ ი

253. საქართველოს სსრ-ის სასანიტარო ნორმების შესახებ.

248. 1932 წელს ინდივიდუალური საგლეხო მეურნეობებისათვის დაწესებული ერთდროული გადასახადის საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ჩატარების შესახებ.

სისხლის ხაზართალი

249. „შინამრეწველთა და ხელოსანთა საგადასახადო დაბეგვრის შემსუბუქების თაობაზე“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის ოქტომბრის 27-ის დადგენილების საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე განხორციელების შესახებ.

254. სისხლის სამართლის კოდექსის 39 მუხლის მე-4 ნაწილის და მე-49 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

255. სისხლის სამართლის კოდექსის 142 მუხლის შეცვლის შესახებ.

შ რ ო მ ა

ხასხართლო წყობილება და ხაზართლის წარმოება

250. ქ. ტფილისისათვის შუშის გამოსაზიდად აღბულაბ-მანგლისის რაიონის მოსახლეობის შრომის ფასთან საქაპანზიდგო ბეგარაზე გაწვევის შესახებ.

256. იმ დოკუმენტების ნუსხის დამატების შესახებ, რომლებითაც გადახდევინება სწარმოების სანოტარო ორგანოების საალსრულებო წარწერების თანახმად.

სახელმწიფო წყობილება და მმართველობა

ფ ვ ვ, დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ მთავრობის ხასხლის მშენებელი კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს: დამტკიცებულ იქნეს ქვემოთდევნო დებულება საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის შესახებ.

- საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარე გ. მგალოზლიშვილი.
- საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 10.
ტფილისი.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის
შესახებ.

1. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებლობისათვის საერთო ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობის გასაწევად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებობს საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტი შემდეგი შედგენილობით: თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილენი და წევრნი, რომელთაც ნიშნავს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო.

2. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელ კომიტეტს ეკისრება:

ა) განიხილოს და დაამტკიცოს მთავრობის სასახლის პროექტი, მისი მშენებლობის საერთო გეგმა და სამუშაოთა საწარმოო და საფინანსო გეგმა;

ბ) გაუწიოს საერთო მეთვალყურეობა და ხელმძღვანელობა მთავრობის სასახლის სამშენებლო სამუშაოებს;

გ) დაამყაროს მშენებლობის დაფინანსების წესი და განკარგოს მშენებლობისათვის გადადებული სახსარი;

დ) დაამყაროს სამშენებლო სამუშაოების წარმოების წესი; განიხილოს და დაამტკიცოს საერთო პირობები დიდრონი სამუშაოების სანარდო ხელშეკრულებებით გაცემისათვის და მასალის დიდრონი პარტიების ყიდვა-მიწოდებისათვის;

ე) უზრუნველყოს მშენებლობა საშენი მასალით, მექანიკური გაწყობილობით, კვალიფიციური და არაკვალიფიციური მუშა-ძალის სათანადო კადრებით;

ვ) მოაწიოს მშენებლობის დამხმარე საწარმონი, ტრანსპორტი და სხვა მისთ;

ზ) დანიშნოს და გადააყენოს სამშენებლო კონტორის მმართველი, მისი მოადგილენი და მთავარი ინჟინერი; დაამტკიცოს თანამდებობაზე მშენებლობის ტექნიკური ხელმძღვანელი და მთავარი ბუხჰალტერი;

თ) განიხილოს და დაამტკიცოს მშენებლობის პერიოდული ანგარიშები და ბალანსები და წარუდგინოს დასამტკიცებლად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მშენებლობის საბოლოო ანგარიში და დასკვნითი ბალანსი.

3. კომიტეტს იწვევს თავმჯდომარე საჭიროების და მიხედვით, ხოლო თვეში ერთხელ მაინც.

მიმდინარე საქმეებს და აგრეთვე გადაუდებელ საკითხებს სწევრებს კომიტეტის სახელით მისი თავმჯდომარე (ხოლო მისი არყოფნის დროს—თავმჯდომარის მოადგილე); შემდგომ, მიღებული გადაწყვეტილებანი უნდა მოხსენდეს კომიტეტს უახლოეს სხდომაზე.

კომიტეტში საკითხების განხილვის წესს ამყარებს თვით კომიტეტი.

4. კომიტეტისათვის ტექნიკური მომსახურეობის გაწევა ეკისრება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს საქმეთა მმართველობას.

234. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის დებულებების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ქვემოთდევნი დებულება საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის შესახებ.

საქ. სსრ. ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 10.

ტფილისი.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის შესახებ.

I. ზოგადი დებულებანი.

1. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სამშენებლო სახელმწიფო კონტორა იმყოფება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის გამგებლობაში, და მის ამოცანას შეადგენს აღნიშნული შენობის პროექტირება და აგება.

2. ამ ამოცანის განსახორციელებლად საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორა:

ა) ადგენს აღნიშნული შენობის მშენებლობის პროექტს;

ბ) აწარმოებს დამტკიცებული პროექტის მიხედვით ამ შენობის შენებას;

გ) აწყობს აღნიშნული მშენებლობის დამხმარე საწარმოთ და გამართულობათ და ეწყევა მათ ექსპლოატაციას;

დ) აწარმოებს მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დავალებით სხვა შენობების პროექტირებას და შენებას.

3. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორა იმყოფება მუდმივად ქ. ტფილისში.

4. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორას აქვს ბეჭედი საქართველოს სსრ სახელმწიფო ღერბის გამოსახულებით და თავისი სახელწოდებით.

5. სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის მოქმედების ხელმძღვანელობას და ზედამხედველობას ანხორციელებს საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტი ამ კომიტეტის შესახებ გამოცემული დებულების თანახმად (საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. №-ი 24, მუხ. 233).

II. კონტორის მმართველობის ორგანოები.

6. საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის სათავეში დგას მმართველი, რომელსაც პნიშნავს საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტი.

კონტორის მმართველს ჰყავს მოადგილე, რომელიც ინიშნება იმავე წესით.

კონტორის მმართველის მოადგილე იმავე დროს მშენებლობის უფროსია (მთავარი ინჟინერი).

7. კონტორის მმართველს ეკისრება—ხელმძღვანელობა გაუწიოს კონტორის მიერ განსახორციელებელი მშენებლობის ყველა სამუშაოს და კერძოდ:

ა) განიხილოს და წარუდგინოს დასამტკიცებლად მთავრობის სასახლის მშენებელ კომიტეტს მშენებლობის საექიზო და საბოლოო პროექტები, საერთო და წლიური საწარმოო-საფინანსო გეგმები და ყოველწლიური ხარჯთაღრიცხვები და აგრეთვე სამუშაოების დაფინანსების საკალენდრო გეგმები;

ბ) დაამტკიცოს სამუშაო ნახაზები, საშემფასებლო ნუსხები, სამუშაოების წარმოების ტექნიკური პირობები და სხვა მისთ;

გ) აწარმოოს სამუშაოები სამეურნეო, სანარდო ან შერეული წესით, დამტკიცებული პროექტებისა და საკალენდარო გეგმების თანახმად, და ზედამხედველობა გაუწიოს ამ სამუშაოებს;

დ) განკარგოს, კანონით და საკასო წესებით დადგენილი წესისამებრ, მშენებლობისათვის გადადებული სახსარი;

ე) დაამზადოს და შეიძინოს საჭირო სამეურნეო და ტექნიკური ინვენტარი, გაწყობილობა და მასალა; მოაწყოს დამხმარე საწარმოო ერთეულნი და გამართულობანი (სახელოსნოები, დროებითი ძალოსანი სადგურები, სატრანსპორტო საშუალებანი, საწყობები და სხვა მისთ.), რაც საჭიროა შენებაზე სახმარი მასალის დასამზადებლად, და აგრეთვე რაც დანიშნული იქნება სამშენებლო სამუშაოების რაციონალიზაციისა და მექანიზაციისათვის;

ვ) შეიძინოს და გაასხვისოს, კანონით დადგენილი წესისამებრ, ყოველგვარი ქონება; აღძრას სათანადო ორგანოების წინაშე შუამდგომლობა მშენებლობისათვის საჭირო მიწების მიჩენის შესახებ; დადვას, მშენებლობის ამოცანების შესაბამისად, ყოველგვარი გარიგება, სხვათა შორის ნარდად მუშაობისა, გაყიდვამიწოდებისა, ნასყიდობისა და ქონების დაქირავების ხელშეკრულებანი; შესარულოს საკრედიტო და საფინანსო ოპერაციები საწარმოო-საფინანსო გეგმით გათვალისწინებულ ფარგლებში და საკრედიტო წესების დაცვით, კერძოდ: გაიხსნას საკრედიტო დაწესებულებებში მარტივი და სპეციალური მიმდინარე

ანგარიშები, აკრედიტივები და საკონტოკორენტო ანგარიშები; გამოვიდეს სასამართლო და საადმინისტრაციო დაწესებულებებში და ორგანოებში როგორც პირადად, ისე რწმუნებულთა მეშვეობით, მათთვის რწმუნებულობისა და უფლებამოსილობის მიცემით; გასცეს ყოველგვარი სხვა რწმუნებულობა, როგორც საერთო, ისე ცალკეული მინდობილობის შესასრულებლად და, საერთოდ, შეასრულოს ყოველგვარი იურიდიული აქტი, რაც საქირთა კონტორისათვის დაკისრებულ დავალებათა განსახორციელებლად;

ზ) მოაწყოს მშენებლობის აღნუსხვა და ანგარიშგება; დაამტკიცოს ინსტრუქციები, დადგენილი წესების შესაბამისად, ანგარიშგების წარმოების ფორმებისა და წესის შესახებ და აგრეთვე წარუდგინოს კომიტეტს ანგარიშები და ბალანსები;

თ) მოაწყოს მშენებლობის აპარატი; დაამტკიცოს, კანონით განსაზღვრული წესისამებრ, მშენებლობის საადმინისტრაციო, სატექნიკო და სამეურნეო პერსონალის შტატი და სამუშაო ხელფასის განაკვეთები; განსაზღვროს მშენებლობის განყოფილებათა, სამსახურებლოთა და ნაწილთა გამგებლობის საგნები და მოქმედების წესი; მოაგვაროს და დაიჭიროს მუშა-ძალა; დანიშნოს, გადაიყვან-გადმოიყვანოს და დაითხოვოს მოსამსახურეები და მუშები; გაანაწილოს მოვალეობანი თავისსა და მოადგილეს შორის; დადგეს კოლექტიური და პერსონალური შრომის ხელშეკრულებანი;

ი) იქონიოს ურთიერთი მიმართვა, არსებული წესების დაცვით, ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კოოპერატიულ დაწესებულებასთან და აგრეთვე კერძო პირთან თავისი გამგებლობის საგნების გამო.

8. კონტორის მმართველი ანგარიშს აგებს თავისი მოქმედებისათვის საქართველოს სსრ მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის წინაშე.

9. მშენებლობის უფროსი (მთავარი ინჟენერი), არის-რა უახლოესი თანაშემწე კონტორის მმართველისა, პასუხსაგებ ხელმძღვანელობას უწევს მშენებლობის მთელ ტექნიკურ ნაწილს, კერძოდ: განაგებს სამუშაოების პროგრამებისა, სტემატური და დეტალური ტექნიკური პროექტების შედგენის საქმეს, მეთვალყურეობას და ტექნიკურ ხელმძღვანელობას უწევს სამშენებლო სამუშაოებს და სხვა მისთ.

შენიშვნა. კონტორის მმართველსა და მშენებლობის უფროსს შორის ფუნქციების განაწილების წესი განისაზღვრება მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ინსტრუქციით.

III. კონტორის ხანსარი.

10. მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორის ხანსარს შეადგენს:

ა) სათანადო ასიგნები სახელმწიფო ბიუჯეტით;

ბ) მიზნობრივი სახსარი, რასაც გადასცემს მთავრობის სასახლის მშენებელი კომიტეტი;

გ) სხვა თანხები, რასაც გადასცემენ სამეურნეო ორგანიზაციები განსაკუთრებული ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების მიხედვით.

IV. კონტორის ლიკვიდაცია.

11. ამა დადგენილების 1-ლი მუხლით დაკისრებული ამოცანის დამთავრებისას მთავრობის სასახლის ამგები სახელმწიფო სამშენებლო კონტორა ლიკვიდირებულ უნდა იქნეს.

12. ლიკვიდაცია მოხდება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დადგენილი წესისამებრ.

13. კონტორის იმ ვალდებულებებისათვის, რაც დაფარულ არ იქნება ლიკვიდაციის წესით, იმის გამო, რომ კონტორის ან სალიკვიდაციო ორგანოს განკარგულებაში არ აღმოჩნდება საკმარისი სახსარი, კრედიტორების წინაშე პასუხს აგებს სახელმწიფო—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს საქმეთა მმართველობის სახით.

235. დადგენილება ც.ა.ა.

ქალაქ სენაკში საქალაქო საბჭოს დაარსების შესახებ.

საქართველოს სსრ ძირითადი კანონის (კონსტიტუციის) 64 მუხლის თანახმად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

I.

1. ქალაქ სენაკში, ამ ჟამად არსებული სასოფლო საბჭოს ნაცვლად, მოეწყოს საქალაქო საბჭო „ქალაქის მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა დეპუტატების საბჭოების დებულებით“ გათვალისწინებულ საერთო საფუძველზე.

2. საქალაქო საბჭოს არჩევნებისათვის ქალაქ სენაკში დაწესებულ იქნეს საარჩევნო ნორმა—ერთი დეპუტატი ყოველ 50 ამომრჩეველზე.

3. ამ დადგენილების ძალაში შესვლის შემდეგ სენაკის სასოფლო საბჭო დაიშალოს და მოხდეს საქალაქო საბჭოს არჩევნები საბჭოთა არჩევნების ინსტრუქციით გათვალისწინებული წესისამებრ.

II.

„ქალაქის მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა დეპუტატების საბჭოების დებულების“ 1 მუხლი და 6 მუხლის 1-ლი ნაწილი (საქ. სსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 18; 1932 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 11; მე-3 №-ი, მუხ. 20; მე-13 №-ი, მუხ. 88) შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„1. ქალაქის მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა დეპუტატების საბჭოები ქვემომდევნო მუხლებით გათვალისწინებულ საფუძველზე ეწყობა ქალაქ ტფილისში, ბათომში, სოხუმში, ცხინვალში (სტალინირი), ქუთაისში, ფოთში, გორში, ხაშურში (სტალინისი), ბორჯომში, თელავში, კიათურაში, ზესტაფონში, სამტრედიაში, სენაკში, ზუგდიდში და ოზურგეთში.

შენიშვნა. ქალაქ სიღნაღში, დუშეთში, ლუქსემბურგში, შაუმიანში, ახალციხეში, ახალქალაქში, ონში, ხონში, ოჩეჩირეში, გუდაუთში და გაგრაში ეწყობა სასოფლო საბჭოები სასოფლო საბჭოების შესახებ არსებული კანონმდებლობის საფუძველზე“.

„6. (ნაწ. 1) ქალაქის საბჭო ირჩევა შემდეგი ანგარიშით: ტფილისში—ერთი დეპუტატი 200 ამომრჩეველზე, ქუთაისში—ერთი დეპუტატი 150 ამომრჩეველზე, ბათომში—ერთი დეპუტატი 100 ამომრჩეველზე, სოხუმში, ცხინვალში (სტალინირი), ფოთში, გორში, ხაშურში (სტალინისი), ბორჯომში, თელავში, კიათურაში, ზესტაფონში, სამტრედიაში, სენაკში, ზუგდიდში და ოზურგეთში—ერთი დეპუტატი 50 ამომრჩეველზე“.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის თავმჯდომარე ფ. შახარაძე.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის მდივანი ხ. თოდრია.

1932 წ. ოქტომბრის 23.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 269 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 21.

236. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულების მე-4 მუხლისა, მე-12 მუხლის მე-8 ნაწილისა, მე-14, 15, 16, 18, 19, და 21 მუხლებისა და 23 მუხლის შენიშვნისა და მე-III კარის სათაურის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულებაში (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 207) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. მე-4 მუხლი, მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილი, მე-14, 15, 16, 18, 19 და 21 მუხლები და 23 მუხლის შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი ორდაქციით:

„4. გადასახდელს საადმინისტრაციო წესით, უკეთუ კანონში ან გადასახდელის შემომღებ აქტში სხვა რამ არ არის ნაჩვენები, დაადებენ ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დამდები კომისიები.

აღნიშნული კომისიები მოეწყობიან სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებთან და საქალაქო სარაიონო საბჭოებთან.

კომისიის შედგენილებაში შედიან: მილიციის სათანადო სამმართველოს უფროსი ან მისი მოადგილე—კომისიის თავმჯდომარედ და საბჭოებისა და აღმა-

სრულდებელი კომიტეტების საადმინისტრაციო-იურიდიული სექციების წევრნი, ხოლო იქ, სადაც ეს სექციები მოწყობილი არ არის,—სათანადო საბჭოებინა და აღმასრულებელი კომიტეტების წევრები, კომისიის წევრებად.

იმ ქალაქში სადაც მილიციის სამმართველო არ არსებობს, კომისიაში თავმჯდომარედ შედის საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი; ამ შემთხვევაში კომისიის წევრებად არიან საბჭოს საადმინისტრაციო-იურიდიული სექციის წევრნი.

იმ ქალაქში, სადაც არც მილიციის სამმართველოა, არც საბჭოს საადმინისტრაციო-იურიდიული სექცია, ადმინისტრაციულ გადასახდელს დაადებს საბჭოს პრეზიდიუმი“.

„12. (მე-3 ნაწ.) დადგენილებას ხელი უნდა მოაწერონ დადგენილების გამომტანი ორგანოს თავმჯდომარემ და მდივანმა“.

„14. ხუთი დღის ვადაზე ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების შესახები დადგენილების ასლის ჩაბარების დღიდან გადასახდელ-დადებულ პირს შეუძლიან განასაჩივროს ეს დადგენილება“.

„15. საჩივარი შეიტანება:

ა) სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან და საქალაქო ან საქალაქო სარაიონო საბჭოსთან მოწყობილი ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დამდები კომისიის დადგენილებაზე—სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის და საქალაქო ან საქალაქო სარაიონო საბჭოს პრეზიდიუმში—კუთვნილებისამებრ;

ბ) საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაზე, მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში—სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში;

გ) სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და დამოუკიდებელ საადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულად გამოყოფილი ქალაქის საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაზე, მე-5 მუხლის „გ“ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში ან ავტონომიური რესპუბლიკის თუ ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში კუთვნილები-სამებრ.

შენიშვნა. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ გამოტანილი დადგენილება არ განისაჩივრება“.

„16. საჩივარი შეიძლება შეტანილ იქნეს როგორც ადმინისტრაციული გადასახდელის დამდები ორგანოს მეშვეობით, ისე უშუალოდ თვით მე-15 მუხლში აღნიშნულ ორგანოში.

უკეთეს საჩივარი შეტანილია ადმინისტრაციული გადასახდელის დამდები ორგანოს მეშვეობით, ეს ორგანო მოვალეა წარადგინოს საჩივარი მთელი საქმითურთ კუთვნილებისამებრ სამი დღის ვადაზე ან გადასინჯოს თავისი დადგენილება გადასახდელის დადების შესახებ, ვინცობაა საჩივრის შეტანასთან დაკავშირებით გამოაშკარავებულ იქნება ახალი გარემოება. კუთვნილებისამებრ საჩივრის

წარდგენის დროს გადასახდელის დამდებ ორგანოს შეუძლიან დაურთოს თავისი ახსნა-განმარტება“.

„18. გადასახდელის დამდების შესახები დადგენილების გამო საჩივრის შეტანა ან პროკურორის მიერ პროტესტის შეტანა შეაჩერებს გადასახდელის დამდების შესახები დადგენილების აღსრულებას“.

„19. განსაჩივრების გამო აღმინისტრაციული გადასახდელის შესახები დადგენილების გადასინჯვის დროს აღმინისტრაციული გადასახდელის ერთი სახე შეიძლება შეიცვალოს სხვა სახედ, ხოლო გადასახდელის სიმძიმის გაუდიდებლად, გადასახდელის აღსრულება გადაიდოს სხვა ვადისათვის ან იგი შემცირებულთუ სრულიად გაუქმებულ იქნეს; ფულადი გადასახდელი შეიძლება აგრეთვე ვადა-დანაწილებულ იქნეს“.

დადგენილების ასლი მიეცემა ბრალდებულს, ხოლო უკეთუ დადგენილება გამოტანილია საპროკურორო ზედამხედველობის პირის პროტესტის გამო, ასლი გაეგზავნება აგრეთვე ამ უკანასკნელსაც“.

„21. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქალაქო ან საქალაქო სარაიონო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებანი, რაც გამოტანილია საჩივრისა თუ პროტესტის გამო, საბოლოოა და არ განისაჩივრება“.

23. „შენიშვნა. დადგენილება გადასახდელის დამდების შესახებ ძალაში შესულად ითვლება განსაჩივრებისათვის დაწესებული ვადის გასვლისას (მუხ. 14), უკეთუ საჩივარი ან პროტესტი შეტანილი არ არის“.

სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება, რაც გამოტანილია საჩივრისა ან პროტესტის გამო (მუხ. 21), ძალაში შედის მისი გამოტანის მომენტიდან“.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილება ძალაში შედის მისი გამოტანის მომენტიდან“.

2. მე-III კარის სათაური მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„აღმინისტრაციული გადასახდელის დამდების შესახები დადგენილების განსაჩივრების წესი“.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მაგლობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა. კ-ის მდივანი ს. თოდრაია.

1932 წ. ოქტომბრის 23.

ტფილისი.

237. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულების მე-19, 20 და 28 მუხლების შეცვლისა და 24 მუხლის გაუქმების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულებაში (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 208; 1932 წ. მე-13 №-ი, მუხ. 89 და 90) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. მე-19, 20 და 23 მუხლები მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„19. სავალდებულო დადგენილებებით ადმინისტრატიული გადასახდელის დადება ამ დადგენილების დარღვევისათვის ისეთ ქალაქში, სადაც არსებობს, მილიციის განყოფილებანი, შეიძლება მიენდოს ამ განყოფილებათა უფროსებს რომელთაც ასეთ შემთხვევაში შეუძლიან დაადგინონ დამრღვევთ გადასახდელი გაფრთხილების სახით და ჯარიმა:

ტფილისში—არა უმეტეს ათი მანეთისა, რაც, ვინცობაა ჯარიმა გადახდილ არ იქნა, შეიძლება შეცვლილ იქნეს იძულებით მუშაობად ხუთ დღემდე, ხოლო სხვა ქალაქებში—ხუთ მანეთამდე, რაც, ვინცობაა ჯარიმა გადახდილ არ იქნა, შეიძლება შეცვლილ იქნეს იძულებით მუშაობად სამ დღემდე, უკეთეს თვით სავალდებულო დადგენილებით გათვალისწინებული არ არის უფრო ნაკლები გადასახდელი“.

„20. უკეთეს მე-18 და 19 მუხლებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში სასოფლო საბჭო ან ქალაქის მილიციის განყოფილების უფროსი საჭიროდ სცნობს იმაზე მეტი გადასახდელის დადებას, რა გადასახდელის დადების უფლებაც მას აქვს, იგი დამრღვევს გადასახდელს არ დაადებს და საქმეს წარუდგენს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან, საქალაქო საბჭოსთან ან საქალაქო სარაიონო საბჭოსთან არსებულ ადმინისტრატიულ გადასახდელთა დამდებ სათანადო კომისიას (ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულებას მე-4 მუხ.—საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. № 24, მუხ. 236).“

„23. ამა დებულების მე-19 მუხლით და 22 მუხლის „გ“ და „ე“ პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საჩივარი გადასახდელის დადებაზე შეტანილ უნდა იქნეს ადმინისტრატიული გადასახდელის დამდებ სათანადო კომისიაში, რომლის დადგენილებაც ამ შემთხვევაში საბოლოოა“:

2. 24 მუხლი გაუქმებულ იქნეს.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის მდივანი ხ. თოდრაია.

1932 წ. ოქტომბრის 23.

ტფილისი.

238. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სასოფლო საბჭოების მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულების 23 მუხ. მე-3 ნაწილის, 24, 25, 27, 28 და 30 მუხლებისა და 32 მუხლის შენიშვნის და მე-IV კარის სათაურის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სასოფლო საბჭოების მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულებაში (საქ. სსრ. კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 209) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. 23 მუხლის მე-3 ნაწილი, 24, 25, 27, 28 და 30 მუხლები და 32 მუხლის შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„23 (მე-3 ნაწ.) უკეთეს სასოფლო საბჭო საჭიროდ სცნობს შემდეგ მეტი გადასახდელის დადებას, რა გადასახდელის დადების უფლებაც მას აქვს, იგი დამრღვევს გადასახდელს არ დაადებს და საქმეს წარუდგენს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან, საქალაქო საბჭოსთან ან საქალაქო სარაიონო საბჭოსთან არსებულ ადმინისტრატიულ გადასახდელთა დამდებ სათანადო კომისიას (ადმინისტრატიულ გადასახდელთა დებულების მე-4 მუხლი საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. №-24, მუხ. 236)“.

„24. ხუთი დღის ვადაზე ადმინისტრატიული გადასახდელის დადების შესახებ დადგენილების ასლის ჩაბარების დღიდან გადასახდელ-დადებულ პირს შეუძლიან განასაჩივროს ეს დადგენილება სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში ან საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმში, კუთვნილებისამებრ“.

„25. საჩივარი შეიძლება შეტანილ იქნეს როგორც სასოფლო საბჭოს მეშვეობით, ისე უშუალოდ თვით სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში ან საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმში.“

უკეთეს საჩივარი შეტანილია სასოფლო საბჭოს მეშვეობით, ეს უკანასკნელი მოვალეა წარადგინოს საჩივარი მთელი საქმითურთ კუთვნილებისამებრ სამი დღის ვადაზე ან გადასინჯოს თავისი დადგენილება გადასახდელის დადების შესახებ, ვინცობაა საჩივრის შეტანასთან დაკავშირებით გამოაშკარავებულ იქნება ახალი გარემოება. პირველ შემთხვევაში სასოფლო საბჭოს შეუძლიან დაუროს თავისი ახსნა-განმარტება“.

„27. გადასახდელის დადების შესახებ დადგენილების გამო საჩივრის შეტანა ან პროკურორის მიერ პროტესტის შეტანა შეაჩერებს გადასახდელის დადების შესახებ დადგენილების აღსრულებას“.

„28. განსაჩივრების გამო ადმინისტრატიული გადასახდელის დადების შესახებ დადგენილების გადასინჯვის დროს ადმინისტრატიული გადასახდელის ერთი სახე შეიძლება შეიცვალოს სხვა სახედ, ხოლო გადასახდელის სიმძიმის

გაუდიდებლად, გადასახდელის აღსრულება გადაიდოს სხვა ვადისთვის ან იგი შემციობებულ თუ სრულიად გაუქმებულ იქნეს; ფულადი გადასახდელი შეიძლება აგრეთვე ვადა დანაწილებულ იქნეს.

დადგენილების ასლი მიეცემა ბრალდებულს, ხოლო უკეთეს დადგენილება გამოტანილია საპროკურორო ზედამხედველობის პირის პროტესტის გამო, ასლი გაეგზავნება აგრეთვე ამ უკანასკნელსაც“.

„30. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის ან საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება, რაც გამოტანილია საჩივრისა თუ პროტესტის გამო, საბოლოოა და არ განისაჩივრება“.

„32. შენიშვნა. დადგენილება გადასახდელის დადების შესახებ ძალაში შესულად ითვლება განსაჩივრებისათვის დაწესებული ვადის გასვლისას (მუხ. 24), უკეთეს საჩივარი ან პროტესტი შეტანილი არ არის.

სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება, რაც გამოტანილია საჩივრის ან პროტესტის გამო (მუხ. 30), ძალაში შედის მისი გამოტანის მომენტიდან“.

2. მე-IV კარის სათაური მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების შესახები დადგენილების განსაჩივრების წესი“.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ოს თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი ხ. თოდრაი.

1932 წ. ოქტომბრის 23.

ტფილისი.

239. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულების მე-4 მუხლისა და სხვა მუხლების შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისარტა საბჭო აღდგენენ:

ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულების მე-4 მუხლისა და სხვა მუხლების შეცვლის შესახამისად, რაც დღეს იქნა მიღებული (საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. მე 24 №-ი, მუხ. 236), შეტანილ იქნეს ქვემოთდევნი ცვლილებანი შემდეგ საკანონმდებლო აქტებში:

1. დებულებაში ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ კურორტების სამთო-სასანიტარო დაცვის ოლქში გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების შესახებ

(საქ. სსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-9 №-ი, მუხ. 129; 1929 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 146; 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 210):

მე-7 მუხლი და მე-10 მუხლის 1-ლი შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„7. ხუთი დღის ვადაზე გადასახდელის დადების შესახები დადგენილების გამოცხადების დღიდან გადასახდელ-დადებულ პირს შეუძლიან განასაჩივროს ეს დადგენილება ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატში.

საჩივარი შეიძლება შეტანილ იქნეს როგორც სათანადო საკურორტო სამმართველოს მეშვეობით, ისე უშუალოდ თვით ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატში.

უკეთეს საჩივარი შეტანილია საკურორტო სამმართველოს მეშვეობით, კურორტის დირექტორმა სამი დღის ვადაზე უნდა წარადგინოს საჩივარი მთელი საქმითურთ კუთვნილებისამებრ ან გადასინჯოს თავისი დადგენილება გადასახდელის დადების შესახებ, ვინცობაა საჩივრის შეტანასთან დაკავშირებით გამოაშკარავებულ იქნება ახალი ვარემოება. პირველ შემთხვევაში კურორტის დირექტორს შეუძლიან დაურთოს თავისი ახსნა-განმარტება.

საჩივრის შეტანა შეაჩერებს გადასახდელის დადების შესახებ გამოტანილი დადგენილების აღსრულებას“.

„10. შენიშვნა 1. დადგენილება ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების შესახებ ძალაში შესულად ითვლება განსაჩივრებისათვის დაწესებული ვადის გასვლისას, უკეთეს საჩივარი (ან პროკურორის პროტესტი) შეტანილი არ არის“.

2. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ოქტომბრის 11-ის დადგენილებაში „მშრომელ მოსახლეობაში წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ“ (საქ. სსრ. კან. კრ. 1929 წ. 21 №-ი, მუხ. 241; 1930 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 222; 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 210):

მე-6 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„6. იმ პირს, ვინც თავს აარიდებს ამა დადგენილებით გათვალისწინებული მოვალეობის შესრულებას წერა-კითხვის უცოდინარობის ან მცირემკოდნეობის ლიკვიდაციის საქმეში, აგრეთვე იმ პირს, ვინც ხელს შეუშლის ამ მოვალეობის შესრულებას, დაედება საადმინისტრაციო წესით გადასახდელი—იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე ან ჯარიმა ას მანეთამდე; ეს გადასახდელი დაიდება ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულებით დადგენილი წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 207; 1932 წ. 24 №-ი, მუხ. 236)“.

3. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივნისის 14-ის დადგენილებაში „საფოსტო მტრედების სავალდებულო რეგისტრაციის შესახებ“ (საქ. სსრ. კან. კრ. 1931 წ. მე-13 №-ი, მუხ. 154; მე-20 №-ი, მუხ. 210):

მე-7 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„7. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავეს გადაეწყვიტება საადმინისტრაციო წესით იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე ან ჯარიმა ას მანეთამდე, რაც დაიდება ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულებით დადგენილი წესი-

სამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 210 და 1932 წ. 24 №-ი, მუხ. 236).

4. სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1931 წ. მარტის 24-ის დადგენილებაში „მუსლიმანთა „მაჰერამ“-ის თვის დღეებში რელიგიური ხასიათის მსვლელობისა, დემონსტრაციისა და სარწმუნოებრივი წესების საჯაროდ აღსრულების აკრძალვის შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 132; მე-20 №-ი, მუხ. 210):

მე-3 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„3. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავეს გადაეწყვიტება საადმინისტრაციო წესით იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე ან ჯარიმა ას მანეთამდე, რაც დაიდება ადმინისტრაციულ გადასახდელთა დებულებით დადგენილი წესისამებრ (საქ. სსრ. კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 210; 1932 წ. 24 №-ი, მუხ. 236)“.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი ხ. თოდრია.

1932 წ. ოქტომბრის 23.

ტფილისი.

სამოქალაქო სამართალი

240. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 101 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 101 მუხლი (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-18 №-ი, მუხ. 195) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„101. მოვალის დაგირავებული ქონება, უპირატეს მოგირავნის პრეტენზიისა, მიიქცევა სხვა პრეტენზიების დასაკმაყოფილებლად სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 310 მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში“.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი ხ. თოდრია.

1932 წ. დეკემბრის 5.

ტფილისი.

მიწა, ტყე წყალი. სოფლის მეურნეობა

241. დადგენილება ს.კ.ს.

გეოდეზიურ დაკვირვებათა წარმოებისათვის სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობებზე სოფლად მალლა ამართული ნაწილების მოწყობის შესახებ.

„გეოდეზიური ნიშნების დაცვის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. მაისის 14-ის დადგენილების მე-7 მუხლის შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1932 წ. 36 №-ი, მუხ. 218), საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, დამოუკიდებელ სა-ადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულებად გამოყოფილი ქალაქების საქალაქო საბჭოებს; სასოფლო საბჭოებს, საბჭოთა მეურნეობებს, კოლექტიურ მეურნეობებს და სახელმწიფო ორგანიზაციებს—სოფლად სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დანიშნულების ახალი შენობების აგების დროს (სასოფლო საბჭოებისა, სკოლებისა, კლუბებისა, სამეურნეო შენობები, ელევატორები, სასილოსე კოშკები, წყალსაწნეო კოშკები და სხვა მისთ.) მოაწყონ არა ნაკლებ, ვიდრე ერთ შენობაზე თვითეულ სოფელში მალლა ამართული ნაწილები (შპილი, მცირე კოშკი), რაც შესაძლებელ ჰყოფს ამ შენობებზე გეოდეზიურ დაკვირვებათა წარმოებას.

შენიშვნა. მკვიდროდ დასახლებულ პუნქტებში შენობები მალლა ამართული დანიშნებით უნდა მოეწყოს მალლობ ადგილას მდებარე სოფლებში არა უახლოეს 4-5 კილომეტრისა ერთიერთმანეთისაგან.

2. სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობას, რაზედაც უნდა მოეწყოს მალლა ამართული ნაწილი, აარჩევს სასოფლო საბჭო იმ შენობათაგან, რომლებიც ახლად შენდება, რაც შეიძლება უფრო მაღალს და სოფლის მალლობ ადგილას მდებარეს; ამ არჩევას ამტკიცებს სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი ან საქალაქო საბჭო.

3. წინადადება მიეცეს კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატს გამოსცეს, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან და დაინტერესებულ დაწესებულებებთან შეთანხმებით, ინსტრუქცია ამა დადგენილების შეფარდებისათვის და შენობათა მალლა ამართული ნაწილების (შპილი, მცირე კოშკი) ტიპური პროექტების აღწერილობა.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. შვალაბლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქ. მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 10.

ტფილისი.

242. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის
 დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ქვემოთდევნო დებულება საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შესახებ და გაუქმებულ იქნეს 1931 წ. დეკემბრის 28-ს დამტკიცებული ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დებულება (საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. მე-3).

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 10.

ტფილისი.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შესახებ.

1. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი არსებობს საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან და თავის მოქმედებისათვის ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ მთავრობისა და სსრკ-ისა და ა/კსფსრ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტების ღირებულებებს.

2. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი, არის-რა საქართველოს სსრ ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის რესპუბლიკანური ორგანო, აერთიანებს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე არსებულ ყველა მეტეოროლოგიურ, ჰიდროლოგიურ და ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ სამსახურს მთლიან სისტემად. კომიტეტის ამოცანაა მომსახურეობა გაუწიოს სახალხო მეურნეობის და ჩვენი ქვეყნის დაცვის ყველა დარგს მეტეოროლოგიისა (აქტინომეტრიისა და ატმოსფერული ელექტრობის ჩათვლით) და ჰიდროლოგიის სფეროში, აგრეთვე განახორციელოს ჰიდროლოგიური და მეტეოროლოგიური სამუშაოები, რაც საჭიროა მრეწველობისა, სოფლის მეურნეობისა, ჩვენი ქვეყნის დაცვისა, საარქონისგზო ტრანსპორტისა, ზღვით მიმოსვლისა, ავიაციისა, მშენებლობისა, წყლის ტრანსპორტისა, საკურორტო მეურნეობისათვის და მეურნეობის სხვა დარგებისათვის.

საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი ხელმძღვანელობას უწევს აგრეთვე სასიესმო სამსახურს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე.

3. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს ეკისრება:

ა) ხელმძღვანელობა გაუწიოს რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე სამეცნიერო ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ და სასწავლო დაწესებულებების მოქმედებას

(გეოფიზიკური ობსერვატორია, ჰიდრო-მეტეოროლოგიური ინსტიტუტი, მეტეოროლოგიური ტექნიკუმი და სხვა მისთ.);

ბ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტებსა და ბიუროებს;

გ) მეთოდოლოგიური ხელმძღვანელობა გაუწიოს საქართველოს სსრ ყველა მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ დაწესებულებას;

დ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე გეომანტიზმის სამუშაოებს და გეომანტიზმური აგეგმვის ჩატარების საქმეს;

ე) განახორციელოს ღონისძიებანი წყლისა, ქარისა და მზის კადასტრების წარმოებისა და აგრეთვე ლიმნოლოგიური აგეგმვისათვის საქართველოს სსრ-ში;

4. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს უფლება აქვს:

ა) მისცეს საქართველოს სსრ ყველა ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაწესებულებას დირექტივები, ინსტრუქციები და მინიშნებები და დააწესოს მათთვის სავალდებულო ძირითადი მეთოდები მუშაობისა;

ბ) მიანდოს ამ დაწესებულებებს რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე ყოველგვარი ოპერატიული და სამეცნიერო-საკვლევო ხასიათის დავალების აღსრულება;

გ) დაამტკიცოს, დაინტერესებულ უწყებებთან შეთანხმებით, რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაწესებულებათა სია;

დ) მოსთხოვოს ყველა ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაწესებულებას საჭირო ცნობების წარდგენა მის მიერ დადგენილ ვადაზე და აგრეთვე გადაგზავნოს ეს ცნობები ნაჩვენები მისამართით;

ე) შეამოწმოს მის უშუალო გამგებლობაში მყოფი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულებების მიერ დირექტივებისა, დავალებებისა, ინსტრუქციებისა, მინიშნებებისა და სხვა მისთ. აღსრულება და გაუწიოს ამ დაწესებულებებს ინსპექტირება;

ვ) შეიტანოს, საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოში განსახილველად მოხსენებები და დადგენილებების პროექტები თავისი კომპეტენციის საკითხების შესახებ და წარდგინებანი სამეცნიერო ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაწესებულებათა მოწყობის თაობაზე და დაამტკიცოს დებულებანი ამ დაწესებულებების შესახებ;

ზ) აღძრას სათანადო დაწესებულებების წინაშე საკითხი იმ თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობაში (სისხლის სამართლისა და სადისციპლინო წესით) მიცემის შესახებ, ვინც მის დირექტივებსა და დავალებებს არ ასრულებს;

თ) მოიწვიოს არსებული წესისამებრ ყრილობები, თათბირები და კონფერენციები და აგრეთვე მოაწყოს მუდმივი ან დროებითი კომისიები ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის საკითხებისათვის;

ი) დაამყაროს და იქონიოს, არსებული წესისამებრ, კავშირი უცხოეთის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, რომლებიც მუშაობენ ჰიდროლოგიისა და მეტეოროლოგიისა და სხვა მისთ. სფეროში.

5. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შედგენილობაში შედიან: თავმჯდომარე, მოადგილე და წევრები, მათ შორის წარმომადგენელი: ა) სსრკ-ის სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან; ბ) სსრკ-ის გზათა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან; გ) სსრკ-ის წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან; დ) სსრკ-ის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან, ე) სსრკ-ის სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან; ვ) საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა; ზ) საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატისა; თ) საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოსი; ი) საქართველოს სსრ გაზტექცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოსი; კ) სამოქალაქო საჰაერო ფლოტის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის სამმართველოსი; ლ) საქართველოს მეგამბეობის კომიტეტისა; მ) საქართველოს საკოლმეურნეო ცენტრისა; ნ) საქართველოს ტრაქტოროცენტრისა; [ო] საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატისა; პ) საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატისა; ჟ) საქართველოს სსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატისა; რ) საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისა; ს) მარქსიზმისა და ლენინიზმის ინსტიტუტისა; ტ) საქართველოს აბრეშუმის ტრესტისა; უ) „საქართველოს ჩაის“ სრულიად საკავშირო ტრესტისა და ფ) ა/კსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტისა.

კომიტეტის პერსონალურ შედგენილობას ამტკიცებს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო—საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის წარდგენისამებრ—საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მეშვეობით.

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტების თავმჯდომარეები და რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაწესებულებათა დირექტორები საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის წევრნი არიან თავიანთი თანამდებობის მიხედვით.

6. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის უშუალო ხელმძღვანელობას ანხორციელებს მისი თავმჯდომარე ერთმმართველობის პრინციპის საფუძველზე.

ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის თავმჯდომარე ხელმძღვანელობას უწევს მთლად ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ სამსახურს და მთლადვე პასუხს აგებს მისი სათანადო ორგანიზაციისა და წესიერი ფუნქციონირებისათვის.

ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის დაწესებულებათა ყველა თანამდებობის პირს ჰინშნავს საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი, ან იგი ინიშნება მის მიერ დადგენილი წესისამებრ.

7. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის განკარგულება ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე შეიძლება შეჩერებულ იქნეს განსაკუთრებულ შემთხვევაში აღნიშნული რესპუბლიკების და ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების დადგენილებით, რაც უნდა ეცნობოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს.

8. საქართველოს სსრ-ში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქის მიწათმოქმედების ცენტრალურ ორგანოებთან მოეწყობიან ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტები და ბიუროები ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტორიაზე ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის უშუალო გამგებლობისათვის.

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტების შედგენილობას და ფუნქციებს განსაზღვრავენ ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტები ამადებულების საფუძველზე.

9. ყოველგვარი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულება, სადგური და პოსტი საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე შედის ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის სისტემაში, რომელსაც მეთაურობს საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი. უწყებსა და ორგანიზაციაში საუწყებო ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულებისა, სადგურისა და პოსტის დატოვება შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ერთიან ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ სამსახურს არ შეუძლიან დააკმაყოფილოს სათანადო უწყების მოთხოვნილება, და ისიც მხოლოდ საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის ნებართვით.

საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის ინსტრუქციები მეთოდოლოგიისა და საერთოდ მუშაობის დაყენების შესახებ უცილობლად სავალდებულოა ყველა უწყების ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულებებისათვის.

საუწყებო ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულებანი მოვალენი არიან წარუდგინონ ხოლმე ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის ორგანოებს, მათი მოთხოვნისამებრ, თავიანთი სამუშაოების პროგრამები და გეგმები და თავიანთ დაკვირვებათა და გამოკვლევათა შედეგები.

შენიშვნა. ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულებები, სადგურები და პოსტები, რაც აქამდე გადაცემული არ არის ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის შედგენილობაში, უნდა გადაეცეს ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტებს, მათი მოთხოვნისამებრ, მთელი გაწყობილობით, ქონებით, შტატით და კრედიტით.

10. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს აქვს დამოუკიდებელი ხარჯთაღრიცხვა. ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის დაფინანსება

სწარმოებს იმ საფუძვლებზე, რაც გათვალისწინებულია სსრკ-ის და ა/კსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დებულებებით.

საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს და მის ქვენდებარე დაწესებულებებს უფლება აქვთ მოაწიონ თავიანთ განმგებლობაში სამეურნეო-ანგარიშიანი საწარმონი და იქონიონ სპეციალური სახსარი.

11. საქართველოს სსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს აქვს ბეჭედი სახელმწიფო ღერბის გამოსახულებით და თავისი სახელწოდებით.

ვაჭრობა. მომარაგება

243. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან ხათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტის მოწყობის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან დაარსებულ იქნეს სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტი შემდეგი შედგენილობით: თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და წევრები, რომელთაც ჰნიშნავს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო.

2. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტს დაეკისროს სახალხო კომისარიატებისა, რესპუბლიკანური და ადგილობრივი მნიშვნელობის მქონე დაწესებულებათა და საწარმოთა სათბობი მასალით მომარაგების ოპერატიული დაგეგმვა და მოწესრიგება, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტის მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში, და აგრეთვე მეთვალყურეობის გაწევა სათბობი მასალის რაციონალურად გამოყენებისათვის.

3. სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტი მთელ თავის მუშაობას საქართველოს რესპუბლიკის სათბობი მასალით მომარაგების დაგეგმვისა და მოწესრიგების ხაზით ანხორციელებს სათანადო უწყებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა მეშვეობით.

4. საქართველოს სსრ ყველა სახალხო კომისარიატმა და ცენტრალურმა დაწესებულებამ უნდა მოაწიოს თავის შედგენილობაში სპეციალური სექტორი (ხოლო უკეთეს მუშაობის მოცულობა მცირეა—უნდა გამოჰყოს პასუხისმგებელი აღმასრულებელი), რომელსაც დააკისროს ოპერატიული დაგეგმვა, მოწესრიგება, მეთვალყურეობა და ანგარიშგების შედგენა სათბობი მასალით მომარაგების სფეროში ყველა თავისი ქვენდებარე შენაერთისა, ტრესტისა, სამმართველოს, საწარმოს და სხვა მისთ. ხაზით და აგრეთვე დააკისროს სათბობი მასალით მომარაგების გეგმისა, ანგარიშგებისა და სხვა საქირო ცნობების წარდგენა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტისათვის.

5. ენერგბიუროს ფუნქციების ის ნაწილი, რაც სათბობი მასალის დაგეგმვასა და აღნუსხვას ეხება, საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატიდან გადაეცეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტს.

6. სათბობი მასალის მომპოვებელი და სათბობი მასალით მომმარაგებელი ყველა ორგანიზაცია, აგრეთვე სათბობი მასალის ყველა მომმარაგებელი მოვალეა წარუდგინოს ხოლმე საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტს მის მიერ დადგენილ ვადაზე პერიოდული ცნობები სათბობი მასალის შესახებ.

7. მიენდოს აფხაზეთის ავტ. სსრ-ისა, აჭარის ტანის ავტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს: ა) მოაწიონ თავიანთთან ამა დადგენილების საფუძველზე კომისიები სათბობი მასალით მომარაგების ოპერატიული დაგეგმვისა და მოწესრიგებისათვის; ბ) მოახდინონ სახალხო მეურნეობის ცენტრალური ორგანოების ენერგბიუროების რეორგანიზაცია და მათი ფუნქციები და აპარატები გადასცენ ზემოაღნიშნულ კომისიებს; გ) დაავალონ ყველა კომისიის წარუდგინოს ხოლმე საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სათბობი მასალის საქმეთა კომიტეტს სათბობი მასალით მომარაგების გეგმები, ანგარიშები და სხვა საჭირო ცნობები.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ოქტომბრის 22.

ტფილისი.

244. დადგენილება ს.კ.ს. და ს.კ.პ.(ბ) ც.კ.

„ხორციის დამზადების თაობაზე“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1932 წ. სექტემბრის 23-ის დადგენილების საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე განხორციელების შესახებ.

„ხორციის დამზადების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1932 წ. სექტემბრის 23-ის დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1932 წ. 70 №-ი, მუხ. 418; სსრკ ცენ. აღმ. კომ-ტის „იზვესტია“-ს 265 №-ი 1932 წ. სექტემბრის 24-ისა) და ამ დადგენილების განსავითარებლად გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის დადგენილების („ზარია ვოსტოკა“-ს 253 №-ი, 1932 წ. ოქტომბრის 30-ისა) შესაბამისად, საქართველოს სსრ სახალხო

კომისართა საბჭო და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტი ადგენენ:

1. წინადადება მიეცეს კარაქის ტრესტს, მეღორეობის ტრესტს და საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის საბჭოთა მეურნეობების ტრესტს—მიიღონ აღსასრულებლად შემდეგი გეგმა საქართველოს სსრ-ში ხორციის ჩაბარებისა 1932 წ. ოქტომბრის 1-დან 1934 წლის იანვრის 1-დე დროის განმავლობაში:

(ცოცხალ-წონით ტონობით)

	IV კვარ. 1932 წ.	I კვარ. 1933 წ.	II კვარ. 1933 წ.	III კვარ. 1933 წ.	IV კვარ. 1933 წ.	სულ 15 თვეში
კარაქტრესტი	217	43	21	4	103	393
მეღორეობის ტრესტი . .	182	200	150	40	250	822
საბჭ. მეურნ. ტრესტი . .	—	—	—	—	—	200

2. შემოღებულ იქნეს 1932 წ. ოქტომბრის 1-დან ყველა ინდივიდუალური საგლეხო მეურნეობისა და საკოლმეურნეო კომლისათვის გადასახადის ძალის მქონე ვალდებულებანი სახელმწიფოსათვის ხორციის მიწოდებისა (ჩაბარებისა) დაწესებულ სახელმწიფო ფასად.

3. დაწესებულ იქნეს საქართველოს სსრ-თვის 15 თვის განმავლობაში — 1932 წ. ოქტომბრის 1-დან 1934 წ. იანვრის 1-მდე ხორციის ჩაბარების შემდეგი ნორმები ცოცხალ-წონით—კილოგრამობით ცალკეულ რაიონებსა, ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქში:

რაიონების სახელწოდება.	ინდივიდ. საგლეხო მეურნეობებისათვის.	საკოლმეურნეო კომლენებისათვის იმ კოლმეურნეობებში, რომელთაც მეცხოველ-სასაქონლო ფერმები არა აქვთ.	საკოლმეურნეო კომლენებისათვის იმ კოლმეურნეობებში, სადაც მეცხოველ-სასაქონლო ფერმები არა აქვთ.
<p>I ზოლი.</p> <p>ახალქალაქისა ბოგდანოვისა ტოლოშისა ყარაიასი წალკისა მანგლისისა ბაშკირეთისა ლუქსემბურგისა ახალციხისა ბორჩალოსი ხევისა ადიგენისა</p>	50	32	25

საქონლის
გაყიდვის

რაიონების დასახელება	ინოვიდ. საგლებო სეურნეობებისათვის	სიკოლმეურნეო კომ- ლემბისათვის იმ კოლ- მეურნეობებში, რომ- ელთაც მეცხოველ. სასაქონლო ფერმები არა აქვთ	საკოლმეურნეო კომ- ლემბისათვის იმ კოლ- მეურნეობებში, სა- დაც მეცხოველ. სასაქ- ფერმებია
<p>II ზოლი.</p> <p>სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქი ტფილისისა ბორჯომისა დუშეთისა რწო-თიანეთისა (ესურეთოდ) ალენჯიხისა ილნ ალისა</p>	40	27	18
<p>III. ზოლი.</p> <p>აფხაზეთის ასსრ აჭარისტანის ასსრ ჩხოროწყუსი ზუგდიდისა თელავისა ხობისა გარე-კაზეთისა ლაგოდეხისა</p>	37	25	16
<p>IV ზოლი.</p> <p>ყვარლისა გორისა სტალინისისა ხორაგაულისა ცაგერისა ამბროლაურისა სამტრედიისა მარტვილისა ლანჩხუთისა სენაკისა აბაშისა ჭიათურისა ხონისა მცხეთისა ჩოლურისა</p>	32	21	14
<p>V ზოლი.</p> <p>კასპისა გურჯაანისა ქუთაისისა ონისა ოზურგეთისა ზესტაფონისა ბაღდადისა ვანისა ოკრიბისა ჩხარისა ჩოხატაურისა ფოთის სამრეწველო რაიონი</p>	28	18	12

4. დაწესებულ იქნეს შემდეგი საკალენდრო ვადები საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ინდივიდუალური მშრომელი გლეხებისა და კოლმეურნიების მიერ ხორცის დამზადების ხუთმეტოვიანი გეგმის შესრულებისათვის იმ ნორმის პროცენტობით, რაც რესპუბლიკაში კომლზე მოდის:

1932 წ. მე-IV კვარტალში	16%
1933 წ. I-ლ	15%
II	17%
III	26%
IV	26%

5. წინადადება მიეცეს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულს საქართველოს სსრ-ში—დაამტკიცოს იმ საკოლმეურნეო მეცხოველეობის სასაქონლო ფერმებისათვის, რომელნიც გაფორმებულ არიან საადგილმამულო და საკოლმეურნეო ორგანოების მიერ 1932 წ. სექტემბრის 24-თვის, ცალკე გეგმა სახელმწიფოსათვის ხორცის ჩაბარებისა 1932 წ. ოქტომბრის 1-დან 1934 წ. იანვრის 1-მდე დროის განმავლობაში შემდეგი ნორმების კვალობაზე ცოცხალ-წონით—კილოგრამობით:

ა) ჩძის ფერმებისათვის—30 კილოგრამი თვითეულ ძროხაზე იმ ნახირისა, რაც 1932 წ. ოქტომბრის 1-თვის იყო, მთელი მოზარდი საქონლის გამოკლებით;

ბ) მეღორეობის სასაქონლო ფერმებისათვის—120 კილოგრამ თვითეულ დედა-ღორეზე იმ ჯოგისა, რაც 1932 წ. ოქტომბრის 1-თვის იყო;

გ) მეცხვარეობის სასაქონლო ფერმებისათვის—10 კილოგრამი თვითეულ დედა-ცხვარეზე იმ ფარისა, რაც 1932 წ. ოქტომბრის 1-თვის იყო.

6. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) სარაიონო კომიტეტებს და აგრეთვე სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) სამხრეთ-ოსეთის საოლქო კომიტეტს მიაწვდინონ არა უგვიანეს ნოემბრის 15-ისა ხორცის ჩაბარების ნორმები საგლეხო მეურნეობებამდე და საკოლმეურნეო ფერმებამდე და დაუყოვნებლივ აცნობონ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულს საქართველოს სსრ-ში ხორცის ჩაბარების საერთო-სარაიონო გეგმები სექტორული ხაზით.

7. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს აცნობონ კოლექტიურ მეურნეობებს, კოლმეურნიებს და ინდივიდუალურ მშრომელ გლეხებს, რომ სახელმწიფოსათვის ხორცის ჩაბარების ვალდებულების აღსრულება საკოლმეურნეო კომლს და ინდივიდუალურ მშრომელ გლეხებს შეუძლიანთ ყოველგვარი სახის ოთხფეხი საქონლის და ფრინველის ჩაბარებით; ამასთანავე ჩაბარებულებს შეუძლიანთ ხორცის ჩაბარების ვალდებულების ერთად შესრულებისათვის ჯგუფებად გაერთიანდნენ.

8. კატეგორიულად აეკრძალოს ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებს და აგრეთვე დამშადადებელ ორგანიზაციებს საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმებისა, კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალური მშრომელი გლეხობისათვის ხორცის ჩაბარების ვალდებულების იმაზე ვადიდებული რაოდენობით დაკისრება, რაც აღმატება ამა დადგენილების მე-3 მუხლში აღნიშნულ ჩაბარების რაიონობით ხორმებს; აგრეთვე აიკრძალოს ხორცის ჩაბარების დამატებითი ან შემხვედრი გეგმების მიცემა იმ მეურნეობებისათვის, რომელთაც ვადამდე შეასრულეს თავიანთი ვალდებულებანი, და სრული შესაძლებლობა მიეცეს პირიან ჩაბარებულებს თავისუფლად და თავის სურვილზე მოიხმარონ თავიანთი ზედმეტი პროდუქცია.

9. მას, ვინც თავს აარიდებს სახელმწიფოსათვის ხორცის ჩაბარების ვალდებულების აღსრულებას, სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით დაედება ფულადი ჯარიმა ვალდებულების შეუსრულებელი ნაწილის საბაზრო ღირებულების რაოდენობამდე და ჩამოერთმევა ჩასაბარებელი; ოთხფეხი საქონელი უდავო წესით.

10. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის ავტ. სსრ-ისა და საქარისტანის ავტ. სსრ-ის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) აფხაზეთის და საქარისტანის საოლქო კომიტეტებს—დააწესონ 5 დღის ვადაზე ამა დადგენილების მე-3 მუხლით გათვალისწინებული საშუალო ნორმების ფარგლებში ხორცის ჩაბარების რაიონობითი ნორმები ცალკე ინდივიდუალური საგლეხო მეურნეობებისათვის, ცალკე საკოლმეურნეო კომლებისათვის იმ კოლექტიურ მეურნეობებში, რომელთაც მეცხოველეობის ფერმები არა აქვთ და ცალკე საკოლმეურნეო კომლებისათვის იმ კოლექტიურ მეურნეობებში, რომელთაც აქვთ მეცხოველეობის სასაქონლო ფერმები, და არა უგვიანეს 1932 წ. ნოემბრის 15-ისა აცნობონ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულს საქართველოს სსრ-ში აღნიშნული რესპუბლიკებისათვის დადგენილი ხორცის ჩაბარების გეგმები სექტორული ხაზით.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. კ.პ.(ბ) ც.კ-ის მდივანი ლ. ბერია.

1932 წ. ნოემბრის 5.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 259 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 5.

245. დადგენილება ს.კ.ს.

ბაზრებში ღვინის ცალობით ვაჭრობის მოწესრიგების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს საქალაქო საბჭოებსა და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) გამოისცენ სავალდებულო დადგენილებანი ქუჩებში და მოედნებზე ღვინის ცალობით გაყიდვისა და დაღვევის აკრძალვის შესახებ;

ბ) მოაწყონ ბაზრებში სპეციალური ფარდულები და კარგები ღვინის ცალკეობით გაყიდვისათვის მარტოოდენ გასატანად, რათა ამით კოლექტიურ მეურნეობებს, კოლმეურნეებს და მშრომელ გლეხებს შესაძლებლობა ჰქონდეთ თავისუფლად ჰყიდონ თავიანთი წარმოების ღვინო.

2. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული წესების დარღვევისათვის დამნაშავენი მიცემულ უნდა იქნენ პასუხისგებაში საადმინისტრაციო წესით „სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულების“ თანახმად (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 208).

3. ზედამხედველობის გაწევა ზემოაღნიშნული სავალდებულო დადგენილებების განხორციელებისათვის დაეკისროს მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანოებს.

4. მიენდოს საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს—დაამყარონ ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტორიაზე ანალოგიური წესი ბაზრებში ღვინის ცალკეობითი ვაჭრობისა.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალოზღიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ოქტომბრის 22

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 248 №-ში 1932 წ. ოქტომბრის 24.

ტ რ ა ნ ს პ ო რ ტ ი

246. დადგენილება ს.კ.ს.

ადგილობრივ ტრანსპორტზე მომხდარი ავარიებისა და შემთხვევების აღწესების მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანოებში ცენტრალიზაციის შესახებ.

რადგან ადგილობრივ ტრანსპორტზე მომხდარი ავარიების და შემთხვევების აღწესება გაბნეულია სხვადასხვა ადგილას, და ეს ხელს უშლის მათი გამოწვევი მიზეზების სისტემატურად გამორკვევას და შესწავლას, ამიტომ საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ადგილობრივ ტრანსპორტზე მომხდარი ავარიებისა და შემთხვევების აღწესება დაეკისროს მუშათა და გლეხთა მილიციის ორგანოებს.

2. დაევალოს ყველა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ დაწესებულებას, საწარმოს და ორგანიზაციას და აგრეთვე სატრანსპორტო საშუალებათა ცალკეულ მფლობელთ—ყველა ავარია და შემთხვევა, რაც დაემართება მათ ტრანსპორტს, აცნობონ მუშათა და გლეხთა მილიციის ადგილობრივ ორგანოებს იმ წესით და იმ ვადაზე, რაც განსაზღვრულ იქნება საქართველოს სსრ სახალხო

კომისართა საბჭოსთან არსებული მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარ სამმართველოს მიერ, საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოსთან და საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, გამოცემულ ინსტრუქციაში.

3. დაევალოს ყველა სამკურნალო დაწესებულებას, აფთიაქს და ცალკეულ ექიმს—მიაწოდოს 24 საათის განმავლობაში მუშათა და გლეხთა მილიციის ადგილობრივ ორგანოს ცნობა ყველა იმ პირზე, ვინც მიჰპართავს მას სამკურნალო დახმარებისათვის მოძრავი ტრანსპორტის მიერ მიყენებული ჭრილობისა და დაშავების გამო.

4. დაევალოს ყველა მორგს და ქსენონს—მიაწოდოს იმავე ვადაზე მუშათა და გლეხთა მილიციის ადგილობრივ ორგანოს ცნობა მასთან მიტანილ ყველა იმ პირზე, რომელიც მოუკლავს მოძრავ ტრანსპორტს.

5. მიენდოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარ სამმართველოს—გამოსცეს ერთი თვის ვადაზე, საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოსთან, საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატთან და საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, ინსტრუქცია ამა დადგენილების განხორციელებისათვის და გაითვალისწინოს აღნუსხვის ისეთი ფორმა, რაც უზრუნველყოფს ავარიებისა და შემთხვევების ამომწურავ და ზედმიწევნით სტატისტიკას.

6. უფლება მიეცეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ მუშათა და გლეხთა მილიციის მთავარ სამმართველოს—დააწესოს ამა დადგენილების მე-2—4 მუხლების დარღვევისათვის პასუხისმგებლობა საადმინისტრაციო წესით—ჯარიმა არა უმეტეს ასი მანეთისა.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ოქტომბრის 22.

ტფილისი.

კომუნალური და საბინაო მეურნეობა

247. დადგენილება ს.კ.ს.

სარეწაო კოლპერატიული არტელებისა და ამხანაგობებისა და აგრეთვე შინამრეწველებისა და ხელოსნებისათვის სადგომების დაქირავების შეღავათების შესახებ.

„სარეწაო არტელებისა (ამხანაგობებისა), შინამრეწველებისა და ხელოსნებისათვის სადგომების დაქირავების შეღავათების შესახებ“ გამოცემული სსრ

კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის ოქტომბრის 23-ის თარიღის და 1628 №-ის დადგენილების შესაბამისად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, საქალაქო და სასოფლო საბჭოებს:

ა) დააწესონ, 1932 წლის ნოემბრის 1-დან, საიჯარო ქირის მომქმედი განაკვეთების მონაკლები არა ნაკლებ 20 %-ისა იმ სადგომებისათვის, რაც მიეჭირაება სარეწაო კოოპერატიულ არტელებს და ამხანაგობებს, ბ) იხმარონ ღონისძიება, რათა ეს ორგანიზაციები ნამდვილად უზრუნველყოფილ იქნენ სადგომებით მათი საწარმოო მიზნებისათვის, და გ) მიამაგრონ კოოპერირებულ და არაკოოპერირებულ შინამრეწველთ და ხელოსანთ სახელოსნოების მოსაწყობად მიჭირაებული სადგომები ვადით არა ნაკლებ ერთი წლისა ამა დადგენილების გამოცემის დღიდან და ამ ვადის განმავლობაში აღკვეთონ მათთვის საიჯარო ქირის გადიდება 1932 წლის ოქტომბერში არსებულ განაკვეთებთან შედარებით.

2. დაევალოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის და სახელმწიფო პროკურატურის ორგანოებს—მტკიცედ ადვენონ თვალყური ამა დადგენილების განხორციელებას.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების პრეზიდიუმებს—იხმარონ ღონისძიება იმისათვის, რომ ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტორიაზე განხორციელებულ იქნეს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს შემოადნიშნული 1932 წლის ოქტომბრის 23-ის დადგენილება.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 15.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 269 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 21.

ფ ი ნ ა ნ ს ე ბ ი

248. დადგენილება ს.კ.ს.

1932 წელს ინდივიდუალურ საგლეხო მეურნეობებისათვის დაწესებული ერთდროული გადასახადის საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ჩატარების შესახებ.

„1932 წელს ინდივიდუალური საგლეხო მეურნეობებისათვის დაწესებული ერთდროული გადასახადის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ნოემბრის 19-ის დადგენილების თანახმად (სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტის „იზვესტია“-ს 321 №-ი, 1932 წ. ნოემბრის 21-ისა) და ამ დადგენილების განსავითარებლად გამო-

ცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ნოემბრის 23-ის დადგენილების შესაბამისად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ზემოაღნიშნული, 1932 წლის ნოემბრის 19-ის, საერთო-საკავშირო კანონით დადგენილი ერთდროული გადასახადით დაბეგრილ იქნეს ყველა ინდივიდუალური საგლეხო მეურნეობა, რომელიც 1932 წ. დაბეგრილია სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით, ვარდა:

1) იმ მუშების და მოსამსახურეების მეურნეობებისა, რომელნიც იხდიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადს, ხოლო რომელთა ძირითად შემოსავალს შეადგენს სამუშაო ხელფასი;

2) კოლმეურნეთა მეურნეობებისა;

3) იმ ინდივიდუალურ მეურნეობებისა, რომელნიც 1932 წელს განთავისუფლებულ არიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან მცირეძალოვნობის გამო;

4) იმ მეურნეობებისა, რომლის შედგენილობაშიაც შედიან:

ა) სსრკ-ის, მოკავშირე რესპუბლიკებისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ერთი ან რამდენიმე ორდენით ან საპატიო რევოლუციონური იარაღით დაჯილდოვებული პირნი და შრომის გმირნი;

ბ) ვადიანი (შეუწყვეტელი) ან ზევადიანი სამსახურის მერიგეთა და უმცროს თავმდგომთა საკადრო შედგენილობის სამხედრო მსახურნი, 1932 წლის შემოდგომას გაწვეულთა გამოუკლებლივ;

გ) საშუალო, უფროს და უმაღლეს თავმდგომთა შედგენილობის საკადრო და რეზერვში მყოფი სამხედრო მსახურნი;

დ) გრძელვადიან შევებულებაში, ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში და სათადარიგოდ მყოფი საშუალო, უფროს და უმაღლეს თავმდგომთა შედგენილობის პირნი, რომელნიც გაწვეულ არიან მათთვის დადგენილ შეკრებაზე ან ინსტრუქტორების სახით ჯარში გაწვევამდე ან ჯარგარეშე მომხადების ჩასატარებლად;

ე) უმცროსი საკომანდო შედგენილობის სამხედრო მსახურნი, რომელნიც გრძელვადიან შევებულებიდან გადარიცხულ არიან ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში;

ვ) ყოფილი წითელ გვარდიელები და წითელი პარტიზანები;

ზ) მილიციისა და შრომა-გასწორების დაწესებულებათა ოპერატიულ-სამწყობრო და საადმინისტრაციო-სამეურნეო შედგენილობის პირნი;

თ) გამხდროებული დაცვის სამსახურში მყოფი პირნი;

ი) ომისა და შრომის ინვალიდები, რომელნიც მიკუთვნებულ არიან ინვალიდობის პირველი, მეორე და მესამე ჯგუფისათვის.

2. სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული, 1932 წ. ნოემბრის 19-ის, დადგენილების მეშუხლისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ნოემბრის 23-ის დადგენილების 1-ლი მუხლის თანახმად დაწესებულ იქნეს ინდივიდუალური სა-

გლეხო მეურნეობების 1932 წლის ერთდროული გადასახადის შემდეგი განაკვეთები:

1) ღუშეთისა, წალკისა, ერწო-თიანეთისა, ხევისა, მცხეთისა, ყარაიას, ბორჩალოს, ბაშკიჩეთისა, ბორჯომისა, ახალქალაქისა, ბოგდანოვკისა, ახალციხისა, აღიგენისა, ტოლოშისა, ქიათურისა, ამბროლაურისა, ცაგერისა, ხორაგოლისა, ონისა, მარტვილისა, აბაშისა, ჩხოროწყუს, ოზურგეთისა, ლანჩხუთისა, ჩოხატაურისა, წალენჯიხისა, ოკრიზისა, ჩხარის რაიონებისა და ფოთის საქალაქო საბჭოს საგარეთუბნო რაიონის ინდივიდუალურ შრომითი მეურნეობებისათვის:

ა) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან მტკიცე განაკვეთების კვალობაზე—15 მან. რაოდენობით;

ბ) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან პროგრესიულად—ამ გადასახადის 1932 წლის განაკვეთის 100%-ის რაოდენობით, ხოლო არა ნაკლებ 25 მანეთისა;

2) გარე-კახეთისა, გორისა, კასპისა, სტალინისისა, ბაღდადისა, ვანისა, ხონისა, სენაკისა, ზუგდიდისა, ხობისა და აღბულახ-მანგლისის რაიონებისა და ტფილისისა და ქუთაისის საქალაქო საბჭოების საგარეთუბნო რაიონების ინდივიდუალური შრომითი მეურნეობებისათვის:

ა) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან მტკიცე განაკვეთების კვალობაზე—16 მან. რაოდენობით;

ბ) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან პროგრესიულად—ამ გადასახადის 1932 წლის განაკვეთის 120%-ის რაოდენობით, ხოლო არა ნაკლებ 25 მანეთისა;

3) ლუქსემბურგისა, თელავისა, ლავოდებისა, ზესტაფონისა და სამტრედიის რაიონების ინდივიდუალური შრომითი მეურნეობებისათვის:

ა) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან მტკიცე განაკვეთების კვალობაზე—17 მან. რაოდენობით;

ბ) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან პროგრესიულად—ამ გადასახადის 1932 წლის განაკვეთის 130%-ის რაოდენობით, ხოლო არა ნაკლებ 25 მანეთისა;

4) სიღნაღისა, გურჯაანისა და ყვარლის რაიონების ინდივიდუალური შრომითი მეურნეობებისათვის:

ა) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან მტკიცე განაკვეთების კვალობაზე—18 მან. რაოდენობით;

ბ) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან პროგრესიულად—ამ გადასახადის 1932 წლის განაკვეთის 140%-ის რაოდენობით, ხოლო არა ნაკლებ 25 მანეთისა;

5) აფხაზეთის ავტ. სსრ-ის ინდივიდუალური შრომითი მეურნეობებისათვის:

ა) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან მტკიცე განაკვეთების კვალობაზე—15 მანეთიდან 17 მანეთამდე;

ბ) რომელნიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან პროგრესიულად—ამ გადასახადის 1932 წლის განაკვეთის 100%-დან—130%-მდე, ხოლო არა ნაკლებ 25 მანეთისა;

6) აპარისტანის ავტ. სსრ-ის და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ინდივიდუალური შრომითი მეურნეობებისათვის:

ა) რომელიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან მტკიცე განაკვეთების კვალობაზე—15 მანეთიდან 16 მანეთამდე;

ბ) რომელიც 1932 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგრილ არიან პროგრესიულად—ამ გადასახადის 1932 წლის განაკვეთის 100%—დან 120%-დე, ხოლო არა ნაკლებ 25 მანეთისა;

7) ყველა რაიონის და აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის კულაკური მეურნეობებისათვის—1932 წლის სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის განაკვეთის 200 %—ის რაოდენობით.

3. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის ავტ. სსრ-ისა, აპარისტანის ავტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს—დააწესონ და სამი დღის ვადაზე გამოაქვეყნონ რაიონებისა და სოფლებისათვის ინდივიდუალური საგლეხო შრომითი მეურნეობების 1932 წლის ერთდროული გადასახადის განაკვეთები ამა დადგენილების მე-2 მუხლის მე-5 და 6 პუნქტებით გათვალისწინებული აღნიშნული გადასახადის საშუალო განაკვეთების ფარგლებში.

4. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) მთლად ან ნაწილობრივ გაანთავისუფლონ ერთდროული გადასახადისაგან ის ცალკეული მეურნეობანი, რომელთაც პირნათლად, სრულად და ვადაზე შეასრულეს სახელმწიფოს წინაშე თავიანთი ვალდებულებანი ფულად გადასახადთა და სახელმწიფო დამზადებათა გეგმების სფეროში;

ბ) იმ შემთხვევაში, როდესაც ცალკეული ინდივიდუალური მეურნეობანი ბოროტეულად არ ასრულებენ სახელმწიფო დავალებებს დამზადებათა სფეროში, გაუდიდონ ამ მეურნეობებს ერთდროული გადასახადის განაკვეთები ერთი ორამდეც-კი, რაც არ ანთავისუფლებს ამ მეურნეობებს სახელმწიფო დამზადებათა გეგმების შესრულების ვალდებულებათაგან.

5. ერთდროული გადასახადის შეტანისათვის დაწესებულ იქნეს შემდეგი ვადები:

ა) ინდივიდუალური შრომითი მეურნეობებისათვის:

1-ლი ვადა—1932 წ. დეკემბრის 15—ერთდროული გადასახადის განაკვეთის 50 %;

მე-2 ვადა—1932 წ. დეკემბრის 25—ერთდროული გადასახადის განაკვეთის 50 %;

ბ) კულაკური მეურნეობებისათვის—1932 წ. დეკემბრის 15—ერთდროული გადასახადის განაკვეთის 100 %.

6. დაწესებულ ვადაზე გადაუხდელი ერთდროული გადასახადის თანხები გადახდევინებულ უნდა იქნეს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ნარჩენის გადახდევინებისათვის დადგენილი წესების მიხედვით.

7. შემოსული ერთდროული გადასახადის 75% მიიქცევა სახელმწიფო ბიუჯეტში, 10%—საქართველოს სსრ-ის სახელმწიფო ბიუჯეტში და 15%—სარაიონო ბიუჯეტებში.

საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქში შემოსული ერთდროული გადასახადის 5% გა-

დაირიცხება ამ რესპუბლიკების და ოლქის ბიუჯეტებში და 15 %—სარაიონო ბიუჯეტებში.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 27.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 277 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 30.

249. დადგენილება ს.კ.ს.

„შინამრეწველთა და ხელოსანთა საგადასახადო დაბეგვრის შემსუბუქების თაობაზე“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის ოქტომბრის 27-ის დადგენილების საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე განხორციელების შესახებ.

„შინამრეწველთა და ხელოსანთა საგადასახადო დაბეგვრის შემსუბუქების შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის ოქტომბრის 27-ის დადგენილებისა (სსრ კავშირის ცენტრ. აღმასრ. კ-ტის „იზვესტია“ № 300, 1932 წ. ოქტომბრის 29-ისა) და ამ დადგენილების განსავითარებლად გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის ნოემბრის 4-ის დადგენილების („ტიფლისკი რაბოჩი“ № 261, 1932 წ. ნოემბრის 11-ისა) შესაბამისად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

I.

1. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს უზრუნველყოს: ა) დაუყოვნებელი განხორციელება ზემოაღნიშნული 1932 წლის ოქტომბრის 27-ის საერთო-საკავშირო კანონის მე-6 და მე-7 მუხლისა იმ შედეგათების მხრით, რაც შინამრეწველთა და ხელოსანთა მინიჭებული აქვთ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის სფეროში, ბ) იმავე კანონის 1, 2, 3, 4 და 5 მუხლების განხორციელება 1933 წლის იანვრის 1-დან იმ შედეგათების მხრით, რაც შინამრეწველთა და ხელოსანთა მინიჭებული აქვთ საშემოსავლო და სარეწაო გადასახადების სფეროში, და გ) ზუსტი შეფარდება აღნიშნული საერთო-საკავშირო კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული წესისა იმ ზღვრული თანხების შესახებ, რაც დაქირავებული შრომის გამოუყენებლად მომუშავე შინამრეწველთა და ხელოსანთა უნდა გადახდეთ 1932 წლის საშემოსავლო გადასახადის ხელახალი გამოანგარიშების მიხედვით.

2. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქალაქო საბჭოებს—ფართოდ გააცნონ მოსახლეობას „შინამრეწველთა და ხელო-

სანთა საგადასახადო დაბეგვრის შემსუბუქების შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის ოქტომბრის 27-ის დადგენილება, რისთვისაც უნდა გამოუშვან ფურცლები და გამოაკრან აღნიშნული კანონის ტექსტი ქუჩებში, მოედნებზე და საზოგადოებრივ ადგილებში (ქართულ ენაზე და ეროვნულ უმცირესობის ენაზე) და სხვ..

II.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის მაისის 26-ის დადგენილებაში „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1932 წლის სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1932 წ. 12 №-ი, მუხ. 87) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებანი:

1. 46 მუხლის „ბ“ პუნქტი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

[46. შინამრეწველობისა, ხელოსნობისა და სხვა არასამიწათმოქმედო შემოსავლის (გარდა სამუშაო ხელფასისა) რაოდენობას თვითეული მეურნეობისათვის განსაზღვრავს სასოფლო საგადასახადო კომისია. ამასთანავე, საერთო შემოსავლიდან გამოირიცხება სარეწაოს ყველა ძირითადი საწარმოო ხარჯი: ნედლეულისა, ნახევარფაბრიკატისა, სათბობისა, დაქირავებული მუშების ხელფასი და სხვ.. ამრიგად განსაზღვრული შემოსავალი ჩაირიცხება მეურნეობის დასაბეგრი შემოსავლის შედგენილობაში შემდეგ საფუძველზე....]

„ბ“ შინამრეწველობისა და ხელოსნობის შემოსავალი ჩაირიცხება 20⁰/ო-ის რაოდენობით, ხოლო სხვა არასამიწათმოქმედო შემოსავალი (დაქირავებული მუშა-ძალის გამოუყენებლად)—50⁰/ო-ის რაოდენობით“.

2. 75 მუხლის I კარის „კ“ პუნქტი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

[75. მეურნეობა კულაკურ მეურნეობად ჩაითვლება და ინდივიდუალური წესით დაიბეგრება შემდეგი ნიშნების საფუძველზე:

1. უკეთეს მეურნეობა სისტემატურად იყენებს დაქირავებულ შრომას სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოსათვის ან საშინამრეწველო რეწაობაში და საწარმოში, იგი ჩაითვლება კულაკურ მეურნეობად, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დაქირავებული შრომის გამოყენება გამოწვეულია ამა თუ იმ სასოფლო-სამეურნეო კულტურის დამუშავების თავისებურობით ან რეწაობის ხასიათით, და ამ დაქირავებული შრომის გამოყენება არ აღემატება შემდეგ ზღვრულ რაოდენობას:.....]

„კ) საშინამრეწველო და სახელოსნო რეწაობისათვის, როდესაც ამ რეწაობაში გამოყენებული დაქირავებული შრომა არ იწვევს საარჩევნო კანონის თანახმად, საარჩევნო უფლების ჩამორთმევას (უკეთეს არ არის სხვა ნიშნები, რის გამოც მეურნეობა კულაკურ მეურნეობათა რიცხვს უნდა მიეკუთვნოს)“.

3. 75 მუხლის II კარს დაემატოს მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა 2. შინამრეწველი და ხელოსანი, რომელიც მუშაობს დაქირავებული შრომის გამოყენებლად, და რომელიც თავის რეწაობაში

მექანიკურ ძრავს იყენებს (გარდა წისქვილისა, ბურღლის საფქველისა, ფეტვის საფქველისა, ზეთის სახდელისა ან კარაქის სადღვევისა, ბოჭკოს საჩეჩელისა, მატყლის საპნებისა, სასრესი საწარმოსი, კარტოფილის, ხილის და ბოსტნეულის სახმობ-საშრობისა და ნორმული ქარხნისა) სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ინდივიდუალური წესით არ დაიბეგრება“.

III.

დაევალოს საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების პრეზიდიუმებს—განახორციელონ ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტორიაზე სათანადო ღონისძიებანი, რაც უზრუნველყოფს სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული 1932 წლის ოქტომბრის 27-ის დადგენილების განხორციელებას.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 13.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 263 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 14.

შ რ მ მ ა

250. დადგენილება ს.კ.ს.

ქ. ტფილისისათვის შეშის გამოსაზიდად აღბულახ-მანგლისის რაიონის მოსახლეობის შრომის ფასიან საქაპანზიდვო ბეგარაზე გაწვევის შესახებ.

ქ. ტფილისის სკოლებისა და საავადმყოფოებისათვის თავის დროზე შეშის გამოზიდვის უზრუნველყოფის მიზნით საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ქ. ტფილისში დამზადებისა და გადასატვირთავი პუნქტებიდან შეშის შემოზიდვის უზრუნველსაყოფად გაწვეულ იქნეს აღბულახ-მანგლისის რაიონის მოსახლეობა შრომის ფასიან საქაპანზიდვო ბეგარაზე 1932 წლის ნოემბრის და დეკემბრის თვეების განმავლობაში არა უმეტეს 2400 საზიდავ-დღეების რაოდენობისა.

2. ამა დადგენილებაში აღნიშნული შრომის საქაპანზიდვო ბეგარის შეფარდების დროს ზედმიწევნით შესრულებულ უნდა იქნეს გაწვეულ მეურნეობათა მიმართ ის პირობები, რაც გათვალისწინებულია „სოფლის მეურნეობაში და საქაპანზიდვის ტრანსპორტში საწვევი ძალის დაცვისა და გამრავლებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომი-

სართა საბჭოს 1931 წლის თებერვლის 11-ის დადგენილების მე-3 მუხლით (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 57).

ყოველ შემთხვევაში, ამა დადგენილების წესისამებრ თვითეული წყვილი მუშა-საქონლის გამოყენება ხუთ დღეზე მეტი ვადით არ შეიძლება.

ის დრო, რაც დასჭირდება გაწვეულ საქაპანზიდვო და სატრანსპორტო საშუალებათა გავლას სამყოფელი ადგილიდან სამუშაოების ადგილამდე, ჩაითვლება ბეგარაში და მისთვის გადახდილ უნდა იქნეს სასყიდელი.

3. ამა დადგენილების თანახმად გასაწვევი კაპანზიდვის ძალისა და სატრანსპორტოსაშუალებების სამუშაოზე გამოყენების საკალენდრო გეგმები განისაზღვრება ტფილისის საქალაქო საბჭოს და აღბულახ-მანგლისის სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის შეთანხმებით.

საქაპანზიდვო და სატრანსპორტო საშუალებათა სამუშაოზე გამოყენების ანხორციელებენ სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის მინიშნებით: ინდივიდუალურ სექტორში—სათანადო სასოფლო საბჭოები, ხოლო საკოლმეურნეო სექტორში—კოლექტიურ მეურნეობათა გამგეობები.

ამა დადგენილებით გათვალისწინებული წესისამებრ შეშის გამოზიდვის ორგანიზაცია ეკისრება ტფილისის საქალაქო საბჭოს.

4. ამა დადგენილების წესისამებრ შესრულებული სამუშაოს სასყიდელს გაიღებს ტფილისის საქალაქო საბჭო უწყებულ ადგილას არსებული შეფასების მიხედვით.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ნოემბრის 11.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 262 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 12.

სოციალურ-კულტურული წარგებება

251. დადგენილება ც.ა.კ.

სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს შესახებ.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ს. თოდრაია.

1932 წ. ოქტომბრის 23.

ტფილისი.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს შესახებ.

1. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველო ეწყობა სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან.

2. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს ეკისრება ყველა ღონისძიების განხორციელება ქალაქის საორგანიზაციო, სამშენებლო და საადმინისტრაციო სამეურნეო საკითხების დარგში.

კერძოდ, სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს გამგებლობის საგანს შეადგენს:

ა) განავოს სტუდენტთა ქალაქის მთელი ქონება, მათ რიცხვში შენობები;
 ბ) მოათავსოს სტუდენტები საერთო საცხოვრებლებში და აგრეთვე გამოასახლოს საადმინისტრაციო წესით სადგომებიდან არასტუდენტები და ის პირნი, რომელთაც არა აქვთ ან დაკარგეს კავშირი სტუდენტთა ქალაქთან;

გ) შეიმუშაოს სადგომებში ცხოვრებისათვის სატარიფო სასყიდლის განაკვეთები დაინტერესებულ სახალხო კომისარიატებთან და სამეურნეო ორგანიზაციებთან ერთად, და წარმოუდგინოს ეს განაკვეთები დასამტკიცებლად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს;

დ) დაამყაროს საერთო საცხოვრებლებში შინაგანრიგება;

ე) გაუწიოს სტუდენტთა ქალაქის მოსახლეობას კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურება;

ვ) მოაწყოს დამხმარე სამეურნეო საწარმონი.

3. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს სათავეში დგას მმართველი, რომელსაც ნიშნავს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

მმართველს ჰყავს მოადგილე, რომელიც ინიშნება იმავე წესით.

სამმართველოს შტატი და მომუშავეთა ხელფასი ისაზღვრება არსებული წესისამებრ.

4. მმართველს ეკისრება—განახორციელოს ამა დებულების მე-2 მუხლში აღნიშნული ღონისძიებანი და აგრეთვე მიიღოს და დაითხოვოს მუშა-მოსამსახურენი, იყიდოს, გაყიდოს და იჯარით აიღოს ქონება სტუდენტთა ქალაქის საჭიროებისათვის, დადოს ხელშეკრულება, გასცეს რწმუნებულობა, შეადგინოს საფინანსო გეგმა, ანგარიშები, ბალანსები, მოგების განაწილების და ზარალის დაფარვის პროექტი, აღძრას სარჩელი და დაიცვას სტუდენტთა ქალაქის ინტერესები სასამართლოში და არბიტრაჟში, იყოს ქალაქის ინტერესების წარმომადგენლად ყველა სახელმწიფო დაწესებულებაში, სამეურნეო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციაში.

5. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველო სამეურნეო ანგარიშზე მყოფი ორგანიზაცია.

სამმართველოს სახსარს შეადგენს სადგომების სარგებლობის ქრონიკა და უმაღლესი სასწავლებლების და უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებლების ოპერატიული და მიზნობრივი დოკუმენტი.

6. ხარჯთაღრიცხვა, საფინანსო გეგმა, ანგარიში, ბალანსი და მოგება-ზარალის ანგარიში შეიდგინება და წარედგინება დადგენილ ვადებზე დასამტკიცებლად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს.

7. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს საქმეთა რევიზია მოხდება სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის ან თავმჯდომარის განკარგულებით და საამისოდ უფლებამოსილი ორგანოების მიერ.

8. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს ლიკვიდაციის საკითხს გადასწყვეტს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

9. სტუდენტთა ქალაქის სამმართველოს აქვს ბეჭედი თავისი სახელწოდების აღნიშვნით.

252. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან არსებული დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატს ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ქვემოთდგენო დებულება საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან არსებული დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის შესახებ.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარე გ. შვალაბლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ოს საქმეთა მმართველი რ. შოშახია.

1932 წ. ნოემბრის 10.

ტფილისი.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან არსებული დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის შესახებ.

I. მიზნები და ამოცანები.

1. დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო ინსტიტუტის ამოცანას შეადგენს შეისწავლოს და მეცნიერულ-პრაქტიკულად შეიმუშაოს დედათა და ჩჩვილთა ჯანმრთელობის საკითხები.

2. დედობასა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო ინსტიტუტი სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებაა, და მას აქვს ყველა ის უფლება და უპირატესობა, რაც მიკუთვნებული აქვთ ამ კატეგორიის დაწესებულებებს.

3. დედობის, და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო ინსტიტუტი შედის ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ორგანოთა სისტემაში დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სექტორის ხაზით.

4. დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტს ეკისრება:

1) შეისწავლოს და შეიმუშაოს სამეცნიერო და სამეცნიერო-პრაქტიკული საკითხები, რაც დაკავშირებულია დედობისა და ჩჩვილობის გასაჯანსაღებლად მიმართულ სამეცნიერო (მარქსისტული თვალსაზრისით დასაბუთებულ) მედიკო-პედოლოგიური ხასიათის ღონისძიებათა ამოცანებთან;

2) გააღრმავოს და გააზუსტოს მედიკო-პედოლოგიურ გამოკვლევათა მეთოდოლოგია და მარქსისტულ-ლენინური მეთოდოლოგია პედოლოგიური და მედიცინური დისციპლინების სწავლებისა დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის გაჯანსაღების სფეროში;

3) შექმნას ფართო საზოგადოებრივი აზრი დედობისა და ჩჩვილობის სფეროში შრომისა და ყოფა-ცხოვრების გაჯანსაღების საკითხების გარშემო;

4) აწარმოოს სამეცნიერო-საკვლევო მუშაობა დედობისა და ჩჩვილობის ჯანმრთელობის დაცვისა, მუშაობის რეჟიმისა და შრომის რაციონალიზაციის სფეროში;

5) მოამზადოს სპეციალისტების კადრები სამეცნიერო და სამეცნიერო-პრაქტიკული მოქმედებისათვის დედობისა და ჩჩვილობის ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში;

6) ხელი შეუწყოს სამეცნიერო და პედაგოგიურ ინსტიტუტებში, სამედიცინო ტექნიკუმებში პედოლოგიისა, საბავო სანიტარიისა, ბავშვთა ასაკის ჰიგიენისა და ბავშვთა ფსიქო-ნევროლოგიის სწავლების გაფორმებას;

7) ხელი შეუწყოს ქალთა შრომის რაციონალიზაციას და განმტკიცებას ლითონდამუშავებელი მრეწველობის კვალიფიციურ პროფესიებში და ქალის შრომის შთანერგვას ჩვენი სოციალისტური მშენებლობისათვის მრეწველობის ახალ დარგებში;

8) შეიმუშაოს ქალთა შრომის ახალი ფორმები წარმოებაში და ოჯახში და შექმნას ისეთი პირობები, რაც ხელს შეუწყობს ქალთა შრომის უფრო დიდ ეფექტიობას;

9) აწარმოოს ბრძოლა ქალთა დაავადების შემცირებისათვის, კერძოდ:

ა) შეიმუშაოს სამეცნიერო კონკრეტული ღონისძიებანი საბავო ასაკის ბავშვთა დაავადებისა და სიკვდილიანობის წინააღმდეგ;

ბ) გაუწიოს სამეცნიერო ხასიათის ხელმძღვანელობა გამაჯანსაღებელ დაწესებულებათა მოწყობისა და ჩამოყალიბების საქმეს დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სფეროში.

5. ამ ამოცანათა განსახორციელებლად დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტი:

ა) აწარმოებს სამეცნიერო-საკვლევო და საცდელ მუშაობას თავისი სამეცნიერო განყოფილებებისა და დამხმარე დაწესებულებების მეშვეობით;

ბ) აწყობს საექსპედიციო გამოკვლევებს;

გ) კისრულობს თავისი კომპეტენციის ფარგლებში—ხელმძღვანელობა გაუწიოს ადგილობრივი ორგანიზაციების და ცალკეული პირების სპეციალურ მოქმედებას, ვინც კი მიჰმართავს მას ან მისდამი წარმართულ იქნება;

დ) აწყობს სემინარებს დედობისა და ჩჩვილობის ჯანმრთელობის დაცვის სამეთოდოლოგიო და საპრობლემო საკითხებისათვის;

ე) ხელმძღვანელობას უწევს ასპირანტებს და სტაჟერებს;

ვ) აწყობს კურსებს ექიმებისა და საშუალო მედიკოსონალისათვის დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის საკითხების სფეროში;

ზ) აგროვებს, ასისტემატიზირებს, ინახავს და ამუშავებს სხვადასხვაგვარ მასალას და სამეცნიერო ღირებულების მქონე საგნებს დედობისა და ჩჩვილობის ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში;

თ) მონაწილეობას იღებს თავისი წარმომადგენლების მეშვეობით ყრილობებსა, კონფერენციებსა და თათბირებში და ჰმართავს სამეცნიერო კრებებს და დისპუტებს;

ი) კავშირს იჭერს განათლებისა და შრომის სახალხო კომისარიატების პედოლოგიურ დაწესებულებებთან და სხვა სამეცნიერო ინსტიტუტებთან;

კ) ამყარებს საორგანიზაციო ურთიერთობას საბჭოთა საზოგადოებრიობისთან;

ლ) სცემს სამეცნიერო ნაწარმოებს.

II. ს ტ რ უ ქ ტ უ რ ა .

6. ინსტიტუტის სტრუქტურა და მასთან არსებულ დამხმარე დაწესებულებათა რიცხვი და ხასიათი განისაზღვრება საერთო დადგენილი წესით.

III. მ შ ა რ თ ვ ე ლ ო ბ ა .

7. დედობისა და ჩჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის სათავეში დგას დირექტორი, რომელსაც ჰნიშნავს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი; დირექტორის თანაშემწეს საადმინისტრაციო-სამეურნეო ნაწილისათვის და სწავლულ მდივანს ჰნიშნავს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი ინსტიტუტის დირექტორის წარდგენით.

8. დირექტორს ეკისრება ინსტიტუტის გამგებლობა მისი მუშაობის ყველა დარგის ხაზით და პასუხისმგებლობა ინსტიტუტის მოქმედებისათვის მთლიანად.

დირექტორის მოვალეობათა ფარგალში შედის: ა) გაუწიოს ინსტიტუტს საერთო ხელმძღვანელობა ერთმმართველობის საფუძველზე; წარმართოს ინსტიტუ-

ტის მთელი სამეცნიერო, საადმინისტრაციო, საფინანსო და სამეურნეო მუშაობა; ბ) წარადგინოს ანგარიშები, საწარმოო გეგმები და სხვა მასალები.

9. მთლად ინსტიტუტის მოქმედებისათვის ხელის შესაწყობად ინსტიტუტთან, სათათბირო ორგანოს სახით, არსებობს ინსტიტუტის საბჭო.

საბჭოს შედგენილობაში შედიან: დირექტორი, მისი თანაშემწე, სწავლული მდივანი, ინსტიტუტის სექტორებისა, კლინიკებისა და დამხმარე დაწესებულებების გამგენი, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის საორგანიზაციო-საგეგმო სექტორისა და დედობისა და ჩვილობის დაცვის სექტორის წარმომადგენელი და „მედსანშრომის“ მომუშავეთა პროფესიონალური კავშირისა, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის სამედიცინო ინსტიტუტისა, ტფილისის საქალაქო საბჭოს ჯანმრთელობის განყოფილებისა და სახალხო განათლების განყოფილების პედოლოგიური ინსტიტუტისა, ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვის საზოგადოების წარმომადგენელი, ამიერკავკასიის რკინის გზათა ჯანმრთელობის განყოფილების პედოლოგიური ლაბორატორიისა და მარქსიზმისა და ლენინიზმის ინსტიტუტისა.

10. საბჭოს ამოცანებს შეადგენს:

ა) განიხილოს ინსტიტუტის მოქმედების საერთო გეგმა და ინსტიტუტისა და მისი დამხმარე დაწესებულებების მუშაობის ანგარიშები;

ბ) განიხილოს უაღრესი მნიშვნელობის საკითხები, რაც დაკავშირებულია სამეცნიერო-პრაქტიკული საქმის წარმართვასთან.

11. საბჭოს სხდომებს იწვევს დირექტორი თავისი ინიციატივით ან საბჭოს წევრთა, ერთის მესამედის განცხადების გამო, ხოლო წელიწადში ოთხჯერ მაინც. საბჭოს სხდომაზე, ცალკეული საკითხების განხილვის დროს, შეიძლება მიწვეულ იქნეს სხვა დაწესებულებებისა და სპეციალობის წარმომადგენელი სათათბირო ხმის უფლებით.

12. ინსტიტუტის ყველა სამეცნიერო თანამშრომელს ამტკიცებს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი, დირექტორის წარდგენით.

13. დედობისა და ჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტი ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის გამგებლობაშია და ინახება მისი ხარჯთაღრიცხვით.

14. თავისი მატერიალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად ინსტიტუტს უფლება აქვს შექმნას სპეციალური სახსარი საამისოდ არსებული კანონების კვალობაზე.

15. დედობისა და ჩვილობის დაცვის სახელმწიფო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტს აქვს ბეჭედი და შტამპი თავისი სახელწოდებით.

253. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ-ის სასანიტარო ორგანოების ნორმების შესახებ.

საქართველოს სსრ-ის მშრომელთა სანიტარული მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესებისა და მათი შრომის და ყოფაცხოვრების საერთო გაჯანსაღების მიზნით საქართველოს სსრ სახალხო კომისარათა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული ნორმები სასანიტარო ორგანოებისა მოსახლეობისათვის მომსახურების გასაწევად.

2. წინადადება მიეცეს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს უზრუნველყოს 1933 წლის განმავლობაში მოსახლეობისათვის მომსახურების გაწევა ამა დადგენილებით დაწესებული ნორმების მიხედვით:

ა) საერთო-სასანიტარო ზედამხედველობით—ყველა სამრეწველო ქალაქი, მუშათა დაბა და იმ სასოფლო რაიონების არა ნაკლებ 30%/₀-ისა, სადაც ყველაზე მეტად განვითარებულია სოფლის მეურნეობის სოციალისტური, სექტორი;

ბ) საბინაო-კომუნალური სასანიტარო ზედამხედველობით—სამრეწველო ქალაქები და სამთო, სანაეთო და საფეიქრო მრეწველობის მუშათა დაბები;

გ) სასანიტარო-საჰამადო ზედამხედველობით—სამრეწველო ქალაქები, მუშათა და საკურორტო დაბები და საჰამადო მრეწველობის დიდი საწარმონი;

დ) სასანიტარო-სამრეწველო ზედამხედველობით,—სამთო, სანაევთო და საფეიქრო მრეწველობის საწარმონი;

ე) ეპიდემიურ ავადმყოფობასთან მეტროპოლი დაწესებულებებით:—სამრეწველო ქალაქები, მუშათა დაბები და მთავარი ქალაქები;

ვ) ყვავილის ამცრელი რაზმებით—ყველა რაიონი თითო რაზმით;

ზ) ამცრელი რაზმებით (ქუნთრუშის, ხუნაგის, მუცლის ტიფის და სხვ. წინააღმდეგ)—ყველა რაიონი თითო რაზმით.

3. ყველა დანარჩენ დასახლებულ პუნქტში, რომელიც ამა დადგენილების მე-2 მუხლში აღნიშნული არ არის, დადგენილი ნორმები შემოღებულ იქნეს 1934 წლის განმავლობაში; თანაც პირველ რიგში უზრუნველყოფილ იქნეს სამრეწველო ქალაქების და აგრეთვე იმ რაიონების მომსახურება, სადაც მსხვილი საბჭოთა მეურნეობებია.

წინადადება მიეცეს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს გაითვალისწინოს 1933 წ. და 1934 წლის ბიუჯეტებში სათანადო თანხები, რაც საჭიროა ამა დადგენილებაში აღნიშნულ ღონისძიებათა განსახორციელებლად.

4. რათა საზოგადოებრიობა უფრო ფართოდ იქნეს ჩაბმული სასანიტარო ორგანოების მუშაობაში, დაევალოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან, წითელი ჯგერის და წითელი ნახევარმთვარის საზოგადოების ცენტრალურ კომიტეტთან, თავდაცვა-ავიაქიმის საზოგადოებასთან, ცეკავშირთან და სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზა-

ციებთან ერთად, შეიმუშაოს ღონისძიებანი მოსახლეობის სასანიტარო მომსახურების საქმეში საზოგადოებრიობის ფართოდ ჩაბმისათვის.

5. სასანიტარო-სამრეწველო ზედამხედველობის უკეთ დაყენების მიზნით, შრომის სახალხო კომისარიატმა და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატმა, მომარაგების სახალხო კომისარიატთან, მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატთან და მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (საქართველოს სსრ-ში) ერთად, ორი თვის ვადაზე შეიმუშაონ პროექტი დებულებისა სამრეწველო საწარმოებში ერთიანი სასანიტარო ზედამხედველობის დაწესების შესახებ და წარუდგინონ ეს პროექტი განსახილველად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

6. იმ ადგილებში, სადაც სასანიტარო ექიპების რიცხვი ამა დადგენილებით დაწესებულ ნორმას აღემატება, არსებული ნორმები შემცირებულ არ უნდა იქნეს.

7. დაველოს აფხაზეთის ავტონომიური სსრ, აჭარისტანის ავტონომიური სსრ და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს განახორციელონ ანალოგიური ღონისძიებანი.

8. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წ. დეკემბრის 3-ის დადგენილება „რესპუბლიკის სანიტარული ორგანოების შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1925 წ. № 3, მუხ. 111) გაუქმებულ იქნეს.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომახია.

1932 წ. ოქტომბრის 4.

ტფილისი.

სასანიტარო ორგანოების ნორმები

საქართველოს სსრ მოსახლეობის მომსახურებისათვის.

I.

სასანიტარო ზედამხედველობა.

ა. ქალაქებსა და მუშათა დაბებში.

I. სურთო-სასანიტარო ზედამხედველობის ხაზით:

ერთი თანამდებობა სასანიტარო ექიმისა და ერთიც—სასანიტარო ექიმის თანაშემწისა თვითეულ 25.000 მცხოვრებზე.

იმ ქალაქებსა და მუშათა დაბებში, სადაც სამთო, სანავთო და საფეიქრო მრეწველობაში მომუშავე საინდუსტრიო მუშების რიცხვი 1.000 კაცს აღემატება, აღნიშნული თანამდებობანი დაწესებულ უნდა იქნეს იმ შემთხვევაშიაც, როდესაც მცხოვრებთა საერთო რიცხვი 25.000-მდე ვერ აღწევს.

2. საბინაო-კომუნალურა სასანიტარო ზედამხედველობის ხაზით:

საბინაო-სასანიტარო ზედამხედველობისათვის—ერთი თანამდებობა საბინაო-კომუნალური სასანიტარო ექიმისა თვითულ 25.000 მცხოვრებზე.

იმ ქალაქებსა და მუშათა დაბებში, სადაც სამთო, სანავთო და საფეიქრო მრეწველობაში მომუშავე საინდუსტრიო მუშების რიცხვი 2.000 კაცს აღემატება, აღნიშნული თანამდებობანი დაწესებულ უნდა იქნეს იმ შემთხვევაშიაც, როდესაც მცხოვრებთა საერთო რიცხვი 25.000-მდე ვერ აღწევს.

3. სასანიტარო-საჯამადო ზედამხედველობის ხაზით:

ა) ერთი თანამდებობა სასანიტარო ექიმისა საქამადო ზედამხედველობის დარგში და ერთი თანამდებობა სასანიტარო ექიმის თანაშემწისა თვითულ 50.000 მცხოვრებზე.

იმ ქალაქებსა და მუშათა დაბებში, სადაც სამთო, სანავთო და საფეიქრო მრეწველობაში მომუშავე საინდუსტრიო მუშების რიცხვი 3.000 კაცს აღემატება, აღნიშნული თანამდებობანი დაწესებულ უნდა იქნეს იმ შემთხვევაშიაც, როდესაც მცხოვრებთა საერთო რიცხვი 50.000-მდე ვერ აღწევს.

ბ) ფაბრიკა-სამზარეულოში, მარგარინის და კარაქის ქარხანაში, მსხვილ სასაკლაოში, სადაც არის დამზარე საწარმო ნარჩენის უტილიზაციისა და გადამუშავებისათვის, აგრეთვე საკონსერვო ქარხანაში და სათევზე სარეწაოში დაწესებულ უნდა იქნეს საქამადო ზედამხედველობის სასანიტარო ექიმის ცალკეული თანამდებობანი.

იმ საწარმოთა სიას, სადაც დაწესებულ უნდა იქნეს სასანიტარო ექიმის ცალკეული თანამდებობანი, ყოველწლიურად განსაზღვრავს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი მომარაგების სახალხო კომისარიატის აღვილობრივ ორგანოებთან შეთანხმებით.

4. სამრეწველო-სასანიტარო ზედამხედველობის ხაზით:

ერთი თანამდებობა ექიმისა პროფესიონალურ ავადმყოფობასთან ბრძოლის დარგში—სამთო, სანავთო და საფეიქრო მრეწველობაში მომუშავე თვითულ 3.000 მუშაზე და მრეწველობის სხვა დარგებში მომუშავე თვითულ 5.000 მუშაზე.

5. ეპიდემიურ ავადმყოფობასთან ბრძოლის ხაზით:

ერთი თანამდებობა სასანიტარო ექიმ-ეპიდემიოლოგისა და ერთი თანამდებობა თანაშემწისა თვითულ 50.000 მცხოვრებზე.

შენიშვნა. ქ. ბათუმსა, სოხუმსა, ფოთსა და გორში დაწესდება ექიმ-ეპიდემიოლოგის თითო თანამდებობა.

ბ. სოფლებში.

1. საერთო-სასანიტარო ზედამხედველობის ხაზით:

ერთი თანამდებობა სასანიტარო ექიმისა და ერთი თანამდებობა თანამშემწისა თვითეულ რაიონზე.

2. საბინაო-კომუნალური და საჯამადო სასანიტარო ზედამხედველობის ხაზით:

მსხვილი საბჭოთა მეურნეობების და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების რაიონებში, უკეთეს იქ სწარმოებს ფართო საბინაო-კომუნალური მშენებლობა, და აგრეთვე კვების პროდუქტების სამრეწველო გადამამუშავების რაიონებში დაწესდება საბინაო-კომუნალური ან საჯამადო სასანიტარო ზედამხედველობის ექიმის თანამდებობა ადგილობრივი პირობების მიხედვით.

II.

სასანიტარო დაწესებულებანი.

ა. ქალაქებსა და მუშათა დაბებში.

1. ტფილისში ძირითად დაწესებულებებად სასანიტარო და ეპიდემიის საწინააღმდეგო მუშაობის ხაზით მოეწყობა:

ა) სასანიტარო-ბაქტერიოლოგიური ინსტიტუტი პასტერის განყოფილებით; ბ) სანიტარიისა და ჰიგიენის ინსტიტუტი; გ) სოციალური ჰიგიენის ინსტიტუტი სასანიტარო განათლების სახლით; დ) პროფესიონალურ ავადმყოფობათა შესწავლის და მათთან ბრძოლის ინსტიტუტი; ე) ტროპიკულ ავადმყოფობათა შესწავლის და მათთან ბრძოლის ინსტიტუტი; ვ) სადენზინფექციო სადგური.

2. საქართველოს სსრ-ის შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრებში მოეწყობა:

ა) სასანიტარო-ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორია პასტერის განყოფილებით; ბ) სასანიტარო-საჰიგიენო ლაბორატორია; გ) სასანიტარო განათლების სახლი; დ) პროფესიონალურ ავადმყოფობათა შესწავლის და მათთან ბრძოლის კამინეტი; ე) ცენტრალური ტროპიკული სადგური; ვ) სადენზინფექციო სადგური.

3. ქალაქებსა და მუშათა დაბებში, სადაც მცხოვრებთა რიცხვი 10.000 კაცს აღემატება, და აგრეთვე ყველა სხვა ქალაქსა და მუშათა დაბაში, სადაც საინდუსტრიო მუშების რიცხვი 3.000 კაცზე ნაკლები არ არის, მოეწყობა:

ა) სასანიტარო-ბაქტერიოლოგიური განყოფილება, ბ) სასანიტარო განათლების მუზეუმი-გამოფენა; გ) სადენზინფექციო პუნქტი მოძრავი სადენზინფექციო კამერით.

4. ყვავილის ამცრელი რაზმები მოეწყობა—თითო 25.000 მცხოვრებზე.

5. ამცრელი რაზმები (ქუნთრუშა, ზუნაგი, მუკლის ტიფი და სხვ.)—თითო 20.000 მცხოვრებზე.

ბ. ს ო ფ ლ ე ბ შ ი.

სოფლად, პირველ რიგში მსხვილი საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის რაიონებში და აგრეთვე მთლიანი კოლექტივიზაციის რაიონებში, ძირითად სასანიტარო დაწესებულებებად მოეწყობა: ა) ერთი სასანიტარო-ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორია თვითეულ რაიონში; ბ) სასანიტარო განათლების მუზეუმი-გამოფენა; გ) ერთი სადენინფექციო პუნქტი თვითეული საავადმყოფოს უბანში; დ) ყვავილის ამცრელი რაზმები—ერთი ამცრელი თვითეულ 20.000 მცხოვრებზე.

შენიშვნა. ეპიდემიის დროს ეს ნორმები შეიძლება შეიცვალოს საქროების მიხედვით.

სისხლის სამართალი

254. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სისხლის სამართლის კოდექსის 39 მუხლის მე-4 ნაწილია და 49 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

სისხლის სამართლის კოდექსში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებანი:

1. 39 მუხლის მე-4 ნაწილი (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-4 №-ი, მუხ. 48) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„რაც შეეხება იმ პრეტენზიებს, რომლებიც დაკმაყოფილებულ უნდა იქნეს კონფისკებული ქონებიდან, სახელმწიფო პასუხს აგებს მხოლოდ აქტივის ფარგლებში სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 309-312 მუხლებში განსაზღვრული რიგობით“.

2. 49 მუხლი (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-4 №-ი, მუხ. 48) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„49. ამა კოდექსში აღნიშნული შემთხვევების გარდა, უფლება მსჯავრდადებულის მთლად ან ნაწილობრივ განთავისუფლებისა იმ სოციალური დაცვის ღონისძიებისაგან, რაც მას მიესაჯა საქართველოს სსრ ყველა სასამართლოს, მათ შორის ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის სასამართლოების, განაჩენით, საშუალო ტრიბუნალების განაჩენების გამოკლებით, ეკუთვნის სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს“.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარე ფ. შახარაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარე გ. მგაღლობლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი ს. თოდრია.

255. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სისხლის სამართლის კოდექსის 142 მუხლის შეცვლის შესახებ.

სპეკულაციასთან ბრძოლის შესახებ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წლის აგვისტოს 22-ის დადგენილების (სსრკ-ის კან. კრ. 1932 წ. 65 №-ი, მუხ. 375) შესაბამისად, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სისხლის სამართლის კოდექსის 142 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„142. კერძო პირის მიერ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების და ფართო მოხმარების საგნების შესყიდვა და გაყიდვა მოგების მიზნით (სპეკულაცია) გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ხუთი წლისა, მთელი ქონების ან ქონების ნაწილის კონფისკაციით“.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. ფოფია.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ს. თოდრაია.

1932 წ. დეკემბრის 28.

ტფილისი.

სასამართლო წმობილება და სასამართლოს წარმოება

256. დადგენილება ს.კ.ს.

იმ დოკუმენტების ნუსხის დამატების შესახებ, რომლებითაც გადახდევინება სწარმოებს სანოტარო ორგანოების სააღსრულებო წარწერების თანახმად.

სახელმწიფო ნოტარიატის დებულების 46 მუხლის თანახმად (საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. მე-13 №-ი, მუხ. 115) საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამატოს „ა“ კარს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. მაისის 23-ის დადგენილებისას „იმ დოკუმენტების შესახებ, რომლებითაც გადახდევინება სწარმოებს სანოტარო ორგანოების სააღსრულებო წარწერების თანახმად“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. მე-15 №-ი, მუხ. 126; 21 №-ი, მუხ. 208), 23 და 24 პუნქტები შემდეგი შინაარსისა:

[სანოტარო კონტორები და მათი მონაცვლე ორგანოები (სახელმწიფო ნოტარიატის დებულების 1-ლი მუხლი—საქ. სსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-16 №-ი, მუხ. 157) გაუქვებენ სააღსრულებო წარწერებს შემდეგ დოკუმენტებს:

ბ. ფულის გადასახდევინებლად:.....]

„23) ცენტრალური გათბობის მქონე მუნიციპალიზებული და ნაციონალიზებული სახლების სახლთმმართველობების ანგარიშს, რაც ეხება გათბობის ვადავადაცილებულ სასყიდელს, როდესაც შეტანის ვადა გადაცილებულია ათ დღეს სა-

